

4 1977
6. årg.
10kr.

**ARBEIDERARISTO-
KRATIET OG
ZINKEN-STREIKEN**

RØDE FANE

TIDSKRIFT FRA

AKP(m-l)

**«FIRERBANDEN» —
UTENRIKSPOLITIKKEN
OG ØKONOMIEN**

TIDSSKRIFT FOR KOMMUNISTISK TEORI OG DEBATT

UTGITT AV ARBEIDERNES KOMMUNISTPART (MARXIST-LENINISTENE)

RØDE FANE

Nr 4/775. årg. Pris kr. 10

TIDSSKRIFT FOR
KOMMUNISTISK TEORI OG DEBATT

Redaktør og ansvarlig utgiver: Knut Johansen
Redaksjon: RØDE FANE, Forlaget Oktober
boks 6875, St. Olavspl., Oslo 1
Distribusjon: RØDE FANE, boks 2046, Grunerløkka, Oslo 5
Postgiro: 2 20 84 78
Abonnement: 50 kr. for ett år (6 nr.)
Trykt i offset hos A/S Duplotrykk, 1977.

INNHold

«FIRERBANDEN» — marxister eller revisjonister, Del 2. s. 1

INNLEDNING s. 2

IV) Har Kina endra utenrikspolitikk etter Maos død. s. 4

V) 1. «Firerbanden» og det sosialistiske Kinas økonomi s.21

Om marxismens holdning til utviklinga av produksjonen og planlegging av økonomien under sosialismen s.25

V) 2. «Firerbandens» linje for ikke å utvikle økonomien og ikke kjempe mot borgerlig rett. s.54

Klassikerne om forholdet mellom produktivkrefter/produksjonsforhold, mellom basis/overbygning, og produksjonspropaganda. s.69

Formann Maos merknad til «Grunnlov for Anshan jern- og stålselskap» s.74

Introduksjon til bind 5 av «Utvalgte verker av Mao Tsetung».....s.76

Arbeideraristokratiet Zinken/Odda — og det materielle grunnlaget for streikesabotørenes. 95

Berit Ås blant venner i Murmansk s. 103

STUDIEKAMPANJE

Studer AKP(m-l)s prinsippprogram og vedtekter.....s. 107

DEN MARXIST-LENINISTISKE VERDENSBEVEGELSEN

1. mai på Islands. 111

Oktober

Hua Kuo-feng

Fortsett
revolu-
sjonen

Taler og artikler

112 s. Kr 18,-

Oktober

LENIN

**MARX
ENGELS
MARXISME**

384s.innb. Kr 52,-

«FIRERBANDEN» - MARXISTER ELLER REVISJONISTER? *Del 2*

Om den siste tidas klassekamper i Kina

av T.M., R.G. og L.N, redaksjonen i Røde Fane

Røde Fane nr. 1/2—1977 tok for seg «firerbanden» og påviste deres kontrarevolusjonære linje i følgende hovedpunkter: I. «Firerbanden», kunsten og den historiske materialismen. II. Kulturrevolusjonens helter? og III. Til spørsmålet om Teng Hsiao-ping. Denne gangen fortsetter vi temaet med del IV: Har Kina endra utenrikspolitikk etter Maos død?, del V 1. «Firerbanden» og det sosialistiske Kinas økonomi og del V 2. om «Firerbanden»s linje for ikke å utvikle økonomien og ikke kjempe mot borgerlige rett. I neste nummer vil vi følge opp emnet om den økonomiske politikken og avslutte temaet med å sammenlikne de politiske metodene AKP(m-J) benytter når vi skal analysere forholdene i Kina, med den prinsipløshet de moderne revisjonistene viser.

INNLEDNING

Det vanskelige med å skrive om samtidshistorie er at du må være rask på labben sånn at ikke hendelsene løper fra deg. Skal du skrive om klassekampen i det gamle Hellas kan du gjerne pusle litt med saka nå og da og bruke et langt liv på det. I beste fall blir resultatet bare bedre. Men aktuelle artikler som kommer for lenge etter nyhetene er som værværslor fra i fjor: det er ikke så mange som finner noe nyttig i dem.

Første del av denne artikkelen blei skrivi ved årsskiftet da det var knapt et kvartal siden kritikken av «firerbanden» hadde blitt offentlig i Kina. Nå er snart et år gått. Siden det har veldig mye skjedd: Tachai- og Taching-konferanser, Teng tilbake i ledelsen, KKP's 11. partikongress. Og bind V av Maos verker med den banebrytende artikkelen «De ti viktigste forholda».

Skam å si syns vi den første artikkelen («Røde Fane» nr. I-II) har vist seg å holde seg ganske bra.

Nytt offentlig materiale fra Kina har bekrefta svært mange av de ideene vi la fram om Chiang Ching & co's reaksjonære og antimarxistiske linje i kulturspørsmål. Skulle vi skrivi det om igjen, så ville vi ikke ha så veldig mye mer å gjøre enn å putte nye eksempler rett inn i teksten.

Avsnittet om «kulturrevolusjonens helter?» er også stort sett bekrefta der det har kommet fram nytt stoff. Samtidig er det trolig at det med tida vil bli kjent saker som vil gjøre det mulig å skrive en mye klarere og skarpere beskrivelse av «firerbanden»s sabotasjevirksomhet under kulturrevolusjonen.

Avsnittet om Teng er sjølsagt forelda, i og med at han nå igjen er medlem av Sentralkomiteen og viseformann i partiet. Materiale om dette holder KKP på med å offentliggjøre mens vi skriver det og noe av det viktigste vil seinere bli trykt i «Røde Fane»

Avsnittet om utenrikspolitikken, som vi begynner med denne gangen, var også ferdig i grove trekk ved årsskiftet. Det er gått gjennom, men står i all hovedsak sånn som vi skreiv det da. Offentliggjøringa av beretninga til KKP ved kamerat Hua bekrefter vår påstand om de grunnleggende enhetlige trekka i utenrikspolitikken. Les det formann Hua skriver om utenrikspolitikken og sammenlikn med sitatet vi har tatt fra Chou! Det slår beina fullstendig under alle påstander om «ny utenrikspolitikk etter Maos død».

Avsnittet om økonomien derimot, som også fantes i en grovt tilhøgd utgave ved årsskiftet, har vi måttet revidere fullstendig. Ikke minst skyldes det Maos svært viktige artikkel «De ti viktigste forholda» som har gjort at vi har måttet revidere noen viktige feilaktige ideer vi har hatt, og som dessuten har lært oss at vi kunne mye mindre om politisk økonomi under sosialismen enn vi trudde. Dette har forsinka arbeidet med del II en god del. Vi kan ikke trekke noen annen slutning av dette enn å oppfordre leserne så innstendig som mulig til *sjøl* å studere artikkel. «De ti viktigste forholda», som er en svært viktig nøkkel til å forstå hva klassekampen i Kina egentlig dreier ser om nå. Sjølsagt finnes det flere nøkler, men du får ikke «hovedlåsen» opp uten denne viktige artikkelen. Les den gjerne flere ganger og studer annet lesestoff om Kina og Sovjet imellom.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Ikke noe har fått oss til å endre syn på hvem som representerer proletariatet og hvem som representerer borgerskapet, hvem som står for marxismen-leninismen Mao Tsetungs tenkning og hvem som står for revisjonismen i klassekampen i Kina i dag. Nå skilles vannene og manglende kjennskap til marxismen-leninismen avsløres også der man kanskje hadde trudd det sto bedre til. Det kan være overraskende, men det er også nyttig, fordi det betyr at vi får et mer korrekt bilde av hva som virkelig er sterkt og hva som faktisk er svakt. Vi er mer overbevist enn noen gang om at et korrekt syn på «firerbanden» er et strategisk spørsmål som ikke bare gjelder KKP men hele den kommunistiske verdensbevegelsen, akkurat som spørsmålet om Kautsky, Trotski og Tito var spørsmål for hele verdensbevegelsen. Vi mener også at det blir klarere måned for måned at vakling ikke skyldes at spørsmålet er vanskelig, men at den som vakler er politisk svak. For den som *vil* sette seg inn i spørsmålet finnes det nå en overflod av overbevisende materiale som bare blir større.

Konklusjonen vår kan bare bli den samme som i den første artikkelen: «... det er klarlagt at Chiang, Chang, Yao og Wang er kontrarevolusjonære revisjonister. Vi er sikre på at avsløringa av dem betyr en viktig seier ikke bare for proletariatet i Kina, men for kommunistene i alle land — for kommunistene i Norge.»

Laget av ei amatørkunstnergruppe ved maskinverkstedet ved Tachings andre oljeutvinningsfelt.

«Fire skadedyr vever nett».

IV. HAR KINA ENDRA UTENRIKSPOLITIKK ETTER MAOS DØD

På en merkelig måte har spørsmålet om «firerbanden» i de kapitalistiske landa i øst og vest blitt fletta sammen med spørsmålet om Kinas *utenrikspolitikk* er den samme som før formann Mao døde.

Vi sier merkelig. For den som i 70-åra leda Kinas utenrikspolitikk direkte under formann Mao sjøl var Chou En-lai. Den berømte oppsummeringa av grunntrekka i denne utenrikspolitikken blei gitt i en tale i FN høsten 1974 av Teng Hsiao-ping. Denne talen var, så vidt forfatterne av denne artikkelen kjenner til, det første tilfellet da kineserne offentlig lanserte tredelinga av landa på jorda i «første, andre og tredje verden». Seinere mista Teng posisjonene i partiet og staten, men uten at utenrikspolitikken blei endra.

Kinas utenrikspolitikk i 70-åra blei altså leda og utforma under Mao av «firerbandens» fiende, kamerat Chou, kamerat Teng spilte også ei viktig rolle i utenrikspolitikken, men grunntrekka i den var helt klare før han kom tilbake første gang i ledelsen for KKP. Medlemmene i «firerbanden» spilte sjøl ingen viktig rolle i utenrikspolitiske spørsmål, dette var et av de få områdene der deres fraksjon ikke evna å skaffe seg noen sterk posisjon.

En politikk utforma av folk som «firerbanden» så som sine bitre fiender, en politikk som «firerbanden» ikke hadde innflytelse over, skulle altså bli endra fordi «firerbanden» blei fjerna? Logikken i dette er vanskelig å se.

På den andre sida er det vel kjent for alle

at spesielt sosialimperialismen har hatt i gang en voldsom kampanje i de siste åra for å sverte og bakvaske Kinas revolusjonære utenrikspolitikk. Denne kampanjen har blitt styrka kraftig det siste året. I denne kampanjen griper sosialimperialismen til alle mulige og umulige *påskudd* for å male Kinas utenrikspolitikk så svart som mulig. Sett fra *denne* synsvinkelen er det fullstendig logisk og rimelig at svært viktige hendelse som Maos død og «firerbandens» nederlag *må* bli forsøkt brukt av sosial-imperialismen. Ikke fordi Kina endrer utenrikspolitikk, men fordi «når fanden er sulten, spiser han fluer». Ulike saker skal kombineres for å lage et helhetsbilde, uansett hvor tynn tråden er: «Ikke noe rart byen brente, din slemme gutt. Sånn måtte det ende når du aldri ber bordbønn før vi spiser.»

Kinas utenrikspolitikk er den samme nå som før formann Mao døde. Det er formann Maos utenrikspolitikk som fortsetter etter hans død. Den er den samme nå som før «firerbanden» blei styrta. «Firerbanden» hadde ikke makt over den og derfor har det heller ikke vært grunn til å endre den. Dette er vår konklusjon.

Likevel lever spekulasjonene om «endringene i Kinas utenrikspolitikk» sitt eget liv, uavhengig av hva Kina gjør. Sjøl om disse spekulasjonene ikke skildrer noe som *virkelig skjer* så er de *sjøl* virkelige: de har virkelige årsaker og virkelig innflytelse. Derfor skal vi ta for oss og tilbakevise det som blir sagt i detalj.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Kan Kina endre utenrikspolitikk i to motsatte retninger samtidig?

Etter Maos død, oppgjøret med «firerbanden» og valget av kamerat Hua til partiformann begynte det å komme en flom av «sikre» meldinger om at Kina hadde — eller snart ville «endre» politikken sin i forhold til resten av verden og spesielt til den ene eller den andre supermakta.

Sosial-imperialistene snakka til å begynne med om at den «moderate» Hua ville kunne skape «et bedre forhold til de sosialistiske landa» osv. Ideene om «forsoning mellom Moskva og Peking» fant også sine ekko i vest. I Norge uttalte både «Friheten» og en trotskist og sovjetvenn i «Ny Tid» sine fromme ønsker i denne retninga. Revisjonister (inklusive moskva-«maoister») hadde ikke

nøe større ønske enn at Kina skulle holde opp å fordømme sosialimperialismen og kritisere revisjonismen, og ei tid snakka de også som om de trudde at dette faktisk holdt på å skje.

Samtidig — blei det spreidd historier om at Kina endra forholdet sitt til USA etter Maos død! Nå skulle det angivelig være grunnlag for at Kina «gir opp kampen mot imperialismen», «allierer seg med USA» osv. Pro-sovjetiske intellektualistiske «revolusjonære» mumla i ølen om at «nå slutter Kina å støtte revolusjonære bevegelser» for å «innsnmigre seg hos imperialistene». Og dette var også ... «helt sikkert»!

Dette er morsomt, men ikke egna til å forklare hva Kina faktisk gjør. Alle som er i virkelighetens verden og ikke i en sjøkonstruert drømmeverden, veit at forholdet

Chou En-lai på Bandung-konferansen i april 1955. på denne konferansen mellom afrikanske og asiatiske nasjoner, ble de fem prinsippene for fredelig sameksistens lagt fram for første gang. Den korrekte og prinsippfaste utenrikspolitikken til Kina ble forsvart så lenge Chou En-lai og Mao tsetung levde, den blir like prinsippfast fulgt opp av den nye ledelsen med formann Hua Kuo-feng i spissen.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

mellom de to imperialistiske supermaktene USA og Sovjet nå er meget skarpt og raskt blir verre. I *virkelighetens* verden kan Kina derfor ikke *samtidig* gå sammen med *begge* supermakter og mot *begge* supermakter! Historiene om «tilnærming» i begge retninger er sjølmotsigende og umulige. Vi får legge til side borgerpressa og spekulasjonene til sovjetstyrte «maoister» og gå til virkelighetens verden for å se hva som virkelig skjer.

Endring av Kinas politikk overfor Sovjet?

Kinas forhold til Sovjet er på *partiplan* prega av at det er *brudd i partiforbindelsene*. KKP anser som alle andre virkelige marxist-leninister at revisjonistpartiet i Sovjet er blitt borgerlig, kontrarevolusjonært og fascistisk og det kan aldri under noen omstendigheter komme på tale å opprette forbindelser med det.

På *statsplan* er det prega av at Kina er villig til å ha normale statlige forbindelser med Sovjetunionen. Samtidig holder Kina på retten til å støtte folk og stater som kjemper mot hegemonisme og imperialisme, og Kina holder på retten til å bevare sin egen suverenitet og integritet. Når sosialimperialismen sender leiesoldater til Angola så støtter Kina folket i Angola og de afrikanske statene som går mot det. Når sosialimperialistene holder svære troppestyrker på Kinas grenser etter å ha utløst en grensekrig som kosta hundrevis av menneskeliv i 1969, og fortsatt nekter å forhandle for å løse problemene på grensa, så trekker Kina sine konklusjoner av det.

Dette er Mao Tsetungs politikk overfor det revisjonistiske Sovjetunionen slik den har vært siden 60-åra.

Er den endra? Det finnes ikke det minste tegn til at den er endra. Sovjetrevisjonistenes *partikondolanse* ved Maos død blei nekta mottatt, likeså *partigratulasjonen* til kamerat Hua. Kina vil aldri normalisere partiforbindelsene. Kina har markert sin støtte til Zaire og folkene på Afrikas horn mot

sosialimperialistisk intervensjon, slik Kina markerte sin støtte til Angola mens Mao og Chou levde. Kina har markert sin vilje til å løse problemene på grensa gjennom forhandlinger, men gir ikke opp sin vaksomhet mot sosialimperialistisk press, akkurat som mens Mao og Chou levde.

Sosialimperialistene har forsøkt seg med *forskjellig* politisk taktikk i det året som har gått fra i fjor sommer og fram til nå. Like etter Maos død prøvde *de* å legge ned polemikken, å sende *partihilsener* for å forsøke å få tatt opp igjen *partiforbindelsene*, å markere at det kunne være noe «positivt» med kamerat Hua osv. Men dette var *sovjetiske* endringer. *Kineserne* la aldri ned polemikken og nettopp i denne «kyss og klem»-perioden kom de med meget skarpe angrep på sosialimperialismen og den sovjetiske revisjonismen.

Etter at dette spillet med å skape en «forbedring» åpenbart hadde spilt fallitt gikk sosialimperialistene i gang med voldsomme *angrep* som overgikk alt de har drevet det til helt sia 1969. Før har de voldsomste angrepene oftest kommet fra mer perifere og diskrediterte sosialimperialistiske agenter, sånn som quislingen Tsedenbal i det okkuperte Mongolia. Nå har Castro turnert Afrika og eksportert menneskekjøtt fra det stolte Cuba mot å få rubler i betaling, denne jammerlige internasjonale halliken breker til verdens reaksjonære presse at Kina «støtter CIA og rasistene i Sør-Afrika». Men viktigere er det at Sovjet-lederne *sjøl* har trappa opp polemikken ved å bringe den opp på *statsplan*. En sovjetisk *note* har trua den kinesiske regjeringa med «konsekvenser» dersom Kina ikke gir opp polemikken og motstanden mot sosialimperialismen.

Hva blir altså igjen av ideen om «tilnærming Peking-Kreml»? *Kina* har ikke endra linje. *Sosialimperialistene* har dreid litt på rattet: først en kort periode der de uten virkning «vifta med gulrota» og så over til å mer rasende enn noen gang «slå med kjepen». Like virkningsløst.

Vi sier ikke at det sosialistiske Kinas

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

forhold til Sovjet ikke *kan* endres. Om f.eks. det imperialistiske Sovjet skulle endre politikk så langt at herrerne i Kreml trakk tilbake styrker på grensa til Kina og gikk med på å løse noen problemer gjennom forhandlinger, så ville det løse en motsigelse i statsforholdet mellom Sovjet og Kina. Det kunne legge grunnlaget for et noe mer normalt statsforhold. På den andre sida er det også fullt ut mulig at forholdet blir svært mye verre enn nå. Kinas marxist-leninistiske ledere bygger forholdet mellom Kina og andre stater på virkeligheten, og ettersom virkeligheten endrer seg, legger det også grunnlaget for endringer i politikken overfor den ene eller den andre staten.

Vi ser at politikken overfor Sovjet i det siste året ikke *har* endra seg. Fortsatt følges Maos linje og forholdet er som mens han levde.

Endringer i Kinas politikk overfor USA?

Kinas politikk overfor supermakta USA er også prega av at Folkerepublikken Kina siden 1949 har vært villig til å opprette normale statlige forbindelser. På den andre sida støtter Kina stater og frigjøringsbevegelser som kjemper mot USA-imperialismen og USAs hegemonisme. Kina kjemper også mot alle forsøk fra USA-imperialismen på å true Kina eller blande seg inn i Kinas indre saker.

I 60-åra var motsigelsene mellom USA og Kina på statsplan svært skarpe.

En grunn til det var at USA på den tida var den imperialistmakta som spilte den militære og politiske hovedrolla når det gjaldt å kjempe mot frigjøringsbevegelsene og land som ville være sjølstendige. På den andre sida var det Folkerepublikken Kina som ga den kraftigste støtten til frigjøringsbevegelsene. USA førte en stadig større krig i Vietnam. I vietnamkrigens første år opp til 1964 var Kina *aleine* om å gi militær støtte til DRV og FNL. I 60-åra kom 90% av all militær støtte til den palestinske frigjøringsrørsla fra Kina (dette er ifølge uoffisielle palestinske kilder. Kina offentliggjør ikke sin hjelp til fri-

gjøringsbevegelser og driver ikke propagandistisk skryt av seg sjøl sånn som sosialimperialistene gjør det.) Kina ga all militærhjelp som de revolusjonære i Kampuchea fikk utenfra i 1970—75.

En annen grunn var at USA-imperialismen oppførte seg meget truende overfor Kina. USA forsøkte å skape et innringingssystem fra Sør-Korea til India av militære baser retta mot Kina. Det var spekulasjoner om at USA ville utvide vietnamkrigen ved å sende bakkestyrker inn i DRV og eventuelt videre inn i Kina. USA var det største internasjonale hinderet for at Kina kunne innta sin rettmessige plass i FN, i stedet sørga USA for at Kinas plass blei tildelt quislingen Chiang-kai-shek.

Under disse forholda var det sjølsagt at forholdet på *statsplan* var meget dårlig. USA var heller ikke *villig* til å gå inn for noen som helst form for bedringer av statsforholdet på denne tida, uansett om Kina hadde vært villig til det.

I 70-åra har dette forholdet endra seg en del. Det har flere grunner. Dels har motsigelsene mellom USA-imperialismen og sosialimperialismen skjerp seg voldsomt. USA-imperialistene fant det følgelig ønskelig å bedre forholdet til Kina en del, sånn at de ikke skulle bli bundet på to fronter. Dels førte framgangen for folkenes kamp mot imperialismen og særskilt de store framgangene i frigjøringskampene i den 3. verden til at USA-imperialismen internasjonalt blei sterkt svekka, og Folkerepublikken Kina fikk en stadig sterkere internasjonal posisjon. Dermed skjedde to svært viktige ting: Den militære innsirklinga av Folkerepublikken brøyt sammen etter 20 år, og det skjedde i begynnelsen av 70-åra. USA klarte ikke lengre å opprettholde et nett av sterke militærbaser retta mot Folkerepublikken. Det andre som skjedde var at Kina tross USAs åpne og Sovjets fordedte motstand kom inn i FN. Dermed var USAs diplomatiske boikottkampanje brutt sammen. Det var ikke lengre mulig å få mange stater til å anerkjenne strådokka på Taiwan,

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

og hindre dem i å anerkjenne Peking.

Da dette skjedde var også grunnlaget lagt for ei viss bedring av statsforholdet. Initiativet til dette blei som kjent tatt av formann Mao. Mao møtte sjøl ledende amerikanske politikere, og ingen kan på alvor betvilte at han fullt ut stod bak og støtta utviklinga av forbindelsene med USA.

Revisjonister og andre fiender av Kina gjorde straks et propagandanummer at at Mao møtte «reaksjonære amerikanske politikere» som Nixon og andre. (Tilmed sosialimperialistene dreiv på i denne stilen enda de sjøl hadde møter med de samme politikerne!) Og sjølsagt var — og er — ledende amerikanske politikere reaksjonære imperialister. Saka er at om et sosialistisk

land skal ha *statsforbindelser* med en reaksjonær, imperialistisk stat så må det sosialistiske landets ledere forhandle med *reaksjonære* politikere, fordi det er de som har *makta* i imperialistiske land. Derfor forhandla også Mao og Chou med reaksjonære, forbryterske imperialister som Nixon, slik som Stalin forhandla med Churchill og Ribbentrop og Lenin forhandla med representantene for det imperialistiske England.

Men saka er at Kina tok imot disse ledende amerikanske politikere *fordi USA var blitt tvunget til å endre politikk og uten at Kina var blitt nødt til å gi konsesjoner.*

Det var USA som hadde måtte gi opp den militære innringinga og den diplomatiske

Det hører med til et sosialistisk lands utenrikspolitikk å ha politiske samtaler med bl.a. reaksjonære ledere fra kapitalistiske og imperialistiske land. Dette er KKP's linje i dag, og slik har den alltid vært. Her tar Mao Tsetung imot den daværende presidenten i USA, Richard Nixon, som ble tvunget til å oppgi USAs boikott-politikk overfor Folkerepublikken.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

boikotten av Kina. Kina på sin side fortsatte å gi hjelp til de indo-kinesiske folkene som hver dag drepte USA-imperialismens soldater. For å få til et felleskommunike måtte USA gå med på at Taiwan er en del av Kina og at USAs langsiktige mål var å trekke styrkene sine ut av Kina. Kina markerte sin motstand mot USA-imperialismen og ga ingen konsesjoner av typen å love å gi opp kampen mot USA-imperialismen for å få til dette kommunikeet.

Etter de første bedringene av forholdet på statsplan mellom USA og Kina har verdens-situasjonen fortsatt å endre seg. USA-imperialismen har hatt nye svære tilbakeslag. Det endelige militære nederlaget i Indo-Kina svekka USA veldig. Samtidig blei sosialimperialismen stadig innblanda i nye aggressive eventyr. Sovjet sto bak og garanterte Indias deling av Pakistan. Sosialimperialistene sto bak den største militære intervensjonen i Angola, de var de største slakterne og de vant på kort sikt en militær seier. I dag er sosialimperialismen djupt innblanda i den kanskje største krigen som raser i verden, krigen(e) i området på Afrikas horn. USA derimot spiller akkurat nå en ubetydelig militær rolle der. Sosialimperialismen går opp, USA-imperialismen går ned. Mens USA sto bak de største reaksjonære krigene mot folkene i 1970, er det Sovjet som gjør det i 1977.

Dette betyr blant annet at motsigelsen på statsplan mellom Kina og USA er noe mindre. Mer enn før har USA bruk for å ikke spre seg på flere fronter og kan derfor tenke seg å gi flere konsesjoner til Kina. Samtidig har ikke USA mange hundre tusen amerikanske soldater i krig med noen frigjøringsbevegelse som Kina støtter. Og dette er fordi USA har lidd nederlag og tapt kriger, ikke fordi Kina har holdt opp med å støtte frigjøringsbevegelser retta mot USA.

Derfor kan det også være mulig at statsforbindelsene mellom Kina og USA fortsatt kan bedre seg. Kan hende vil USA bryte med Taiwan og anerkjenne Kina, og kanskje skjer det snart. Vi venter på nyheter som

gjelder denne saka mens dette nummeret av Røde Fane går i trykken. Det betyr sjølsagt også ei viss *endring* av forholdet mellom Kina og USA.

Men det betyr ikke at Kina inntar ei *prinsipielt anna linje* overfor USA. Som sagt har Kina vært villig til å opprette statsforbindelser — på klare betingelser — siden 1949. Den nåværende politikken med kontakter blei innleda av formann Mao. Dersom diplomatiske forbindelser blir oppretta så er det USA som har måttet gå fra politikken med militær og diplomatisk front mot Kina, som må krype til korset og gi opp quislingene på Taiwan.

Kina står fast på prinsippene sine. Kina har aldri gått med på og går fortsatt ikke med på noen som helst rett til innblanding når det gjelder Taiwan.

Kina fortsetter å støtte kamp mot USA-imperialismen. Snakket om «Kinesisk allianse med USA» kan lyde bra for folk som ikke leser annet enn f.eks. Dagbladets høyst ufullstendige og reaksjonære utenrikskommentatorer. Og som sagt: Kineserne skryter ikke av hva de gjør. Men fakta er likevel tilgjengelige for den som vil undersøke. I 1976 og 1977 har Kina markert sin uforbeholdne støtte til Kampuchea og Korea mot provokasjoner fra USA. Kina har gitt sterk offentlig støtte til Panama i kamp for å sikre nasjonal kontroll over kanalsonen mot USA. Kina gir full støtte til palestinerne og de arabiske folkene i kampen mot Israel som holdes oppe av USA. Kina offentliggjør ikke sin støtte, men de som har kontakt med frigjøringsbevegelsene i Det sørlige Afrika veit at de får effektiv militærhjelp fra Kina mot de hvite rasistene. Og de hvite rasistenes viktigste støtte er fortsatt USA-imperialismen, uansett hvor mye Carter prøver å skjule det med å sende en svart imperialistisk politiker til Afrika. Etter at «firerbanden» blei utrenska har telegrambyrået «Det nye Kina» bragt artikler som har referert fakta om klasseundertrykkelsen, den nasjonale undertrykkelsen og den økende klassekampen i USA.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Kina *utnytter* motsigelsen mellom sosial-imperialismen og USA-imperialismen til å *bedre statsforbindelsene* med USA og *hindre Sovjets ekspansjon*, samtidig holder Kina fast på prinsippene og støtter virkelig *kamp* mot USA-imperialismen. Dette er bildet virkeligheten viser oss.

Alle som snakker om «kinesisk allianse med USA» driver svindel. De retter spyddoden mot det revolusjonære, anti-imperialistiske Kina som fortsatt er den viktigste ytre støtta for alle som *virkelig* kjemper for frigjøring mot USA-imperialismen. Kritikerne derimot støtter objektivt sosial-imperialismen enten de veit det eller ikke. Når det gjelder USA-imperialismen sitter de sjøl enten på sidelinja og prater uten å gjøre noe, eller de «støtter» land og frigjøringsbevegelser «mot USA» bare for å åpne veien for at sosial-imperialismen skal ta over. Frihetens og revolusjonens venn var — og er — Kina.

Forholdet mellom Kina og USA er stort sett som da Mao og Chou levde med den ene viktige forskjellen at det nå kanskje vil bli oppretta diplomatiske forbindelser — på de vilkåra Mao og Chou sjøl utforma! Åssen kan det da være grunnlag for snakk om «endring i linja» overfor USA?

Kreml kritiserer også ganske riktig Hua for å *følge* «Maos reaksjonære linje» og ikke for å «bryte» med Mao. De svarte anti-kommunistene i Kreml har alt i *mange år* sagt at «Kina er alliert med USA» osv. osv. Det nye er at en del folk som støtta Kinas utenrikspolitikk mens Mao levde *nå* har fått kalde føtter. De blir revet med av den sosial-imperialistiske propagandaen og endrer sjøl syn. Men det vil de ikke innrømme. I stedet kamouflerer de sitt eget brudd med Kina ved å snakke om at Kina det siste året «har endra kurs». Og det er svindel og bedrag.

Kinas utenrikspolitikk bygger nå som før på begrepet om «tre verdener».

En *bekreftelse* på at det fortsatt er den samme linja som blir fulgt, er den sterke kinesiske markeringa av at utenrikspoli-

tiken bygger på analysen av «de tre verdener».

Som vi alt har vært inne på er det ei analyse som først blei gjort offentlig kjent i midten av 70-åra mens Mao og Chou levde.

Knapt uttrykt betyr det at Kina deler landa i verden i 3 grupper: De to supermaktene USA og Sovjet kaller KKP den 1. verden. Mindre imperialistiske og kapitalistiske land i Europa, Japan, Kanada osv. kaller KKP den 2. verden. Landa i Asia, Afrika og Latinamerika som har vært eller er kolonier eller halv-kolonier kaller KKP den 3. verden.

Dette er en analyse som — uten at nøyaktig de samme begrepene er brukt, — også er anvendt i AKP (m-l)s prinsipp-program fra det 2. landsmøtet i 1976. (Se side 38, 39.)

KKP går inn for å konsentrere kreftene mot verdens folks største og farligste fiender, de to imperialistiske supermaktene. KKP peker på at sosialimperialismen er på offensiven og derfor særskilt aggressiv og farlig nå. KKP peker på at skjerpinga av motsigelsen mellom de to supermaktene går i retning en 3. verdenskrig.

KKP skiller klart mellom de små og mellomstore imperialistiske landa i den 2. verden og de to supermaktene, den 1. verden. KKP gjør det klart at også mindre imperialistiske land står i motsetning til den 3. verden. Samtidig støtter Kina disse landa mot supermaktens press og trusler. Slik yter Kina f.eks. en svært verdifull diplomatisk støtte til Norge ved å klart ta stilling mot sosialimperialismens forsøk på å rive til seg Svalbard og havområder i nord.

Kina slår fast at kampen den 3. verden fører er hovedkrafta i kampen mot imperialismen og supermaktene i dag. Kina støtter frigjøringsbevegelsene, folkene og statene i den 3. verden i kampen de fører mot imperialismen.

Dette er ei analyse som er utvikla av formann Mao, som blei gjort mens han levde og som fortsatt ligger til grunn for Kinas utenrikspolitikk.

Denne analysen betyr ikke at KKP gir opp

«FIREBANDEN» MARXISTEN ELLER REVISJONISTER

Chou En-lai var en av de fremste talsmenn for Kinas revolusjonære utenrikspolitikk, derfor ble han ut-satt for «firebandens» kontrarevolusjonære angrep. Han var en prinsippfast forsvarer for alle undertrykte folks kamp mot imperialismen. Her blir han mottatt av Mao og Chu Teh på flyplassen i Peking i november 1964 etter å ha vært i Moskva og forsvart KKP's marxist-leninistiske linje mot revisjonistene i Kreml.

å støtte verdensrevolusjonen eller slutter å vurdere verdenssituasjonen ut fra et klasseperspektiv. Kina støtter marxist-leninistiske partier og organisasjoner over hele jorda, støtter frigjøringsbevegelser og støtter sosialistiske land. *Nettopp* ut fra den proletariske sosialistiske verdensrevolusjonens interesser ser KKP at *i dag* er det aller viktigste å konsentrere kreftene mot de to imperialistiske supermaktene, skjerpe kampen mot dem og forberede folkene på krig. Om marxist-leninistene, proletariatet og de revolusjonære følger ei sånn linje så vil det føre til nederlag for imperialismen, det vil føre til nasjonal frigjøring, nydemokratiske og sosialistiske revolusjoner, til framgang for den proletariske verdensrevolusjonen. Dette betyr ikke å nedlegge kampen mot imperialismen eller klasse-

kampen, det betyr å *skjerpe* den.

I dag er det sånn at de største massebevegelser og de hardeste slagene mot sosialimperialismen og USA-imperialismen finner vi i de svære områdene i den 3. verden og ikke f.eks. i Europa eller supermaktene sjøl. Kampene proletariatet og de arbeidende massene fører i de utvikla kapitalistiske landa er viktige og de blir stadig skarpere. Men enda viktigere og større er kampene de undertrykte folkene fører mot imperialismen i den 3. verden. Frigjøringskampene i f.eks. Det sørlige Afrika, Thailand og Burma er *i dag* av større betydning for utviklinga av verdenshistoria enn streikekampene i Norge, Italia og Portugal. I den 3. verden finnes det også stater som sjøl om de innenrikspolitisk bygger på klasseundertrykkelse, tar stilling mot imperialismen i utenrikspolitikken, som

FIRERBANDEN – MARXISTER ELLER REVISJONISTER

f.eks. Sudan. Og det finnes sosialistiske land som det veldige Kina.

Sjølve virkeligheten viser oss altså at kineserne har rett når de peker på at kampen den 3. verden fører er *hoveddrivkrafta* i verden i dag. Kineserne underkjenner ikke betydninga av proletariatets kamper i de kapitalistiske landa, de framhever tvert imot disse klassekampene og gir dem sin rettmessige plass. Men de trekker konsekvensen av at sånne veldige kamper som de som den 3. verden fører, blir for tida ikke ført i den 2. og 1. verden. Gjør vi en konkret undersøkelse er det umulig for oss å komme til noen annen slutning enn KKP.

Dette betyr ikke å stille den proletariske sosialistiske revolusjonen i andre rekke. For ifølge marxismen-leninismen består den sosialistiske verdensrevolusjonen i dag av to deler: — For det første proletariatets revolusjon i de utvikla kapitalistiske landa som med en gang fører til sosialismen — for det andre de undertrykte folkenes kamp mot imperialismen og føydalisme for nasjonal frigjøring og demokrati — for ny-demokratisk revolusjon. Marxismen-leninismen lærer oss at ny-demokratisk revolusjon under ledelse av proletariatet kan føres videre til oppbygging av sosialismen etter kortere eller lengre tid. Men den slår også fast at *all* kamp mot imperialismen fra undertrykte folk, *sjøl* den som ikke fører til sosialismen, i imperialismens og den proletariske verdensrevolusjonens epoke (dvs. etter 1. verdenskrig) er en del av den proletarisk-sosialistiske verdensrevolusjonen. Det er fordi den svekker imperialismen og dermed bringer den proletariske verdensrevolusjonens fullstendige seier nærmere.

Stalin sa til og med at den kampen som *Emiren av Afghanistan* førte mot *engelsk-mennene* objektivt var en del av den proletarisk-sosialistiske verdensrevolusjonen, sjøl om Emiren var en reaksjonær! (Se Spørsmål i leninismenn, s. 51, norsk utgave Oktober 1976.) Dette sa Stalin enda Emiren var leder av en føydalstat og en ganske svak og vaklende anti-imperialist.

I dag er det sånn at den delen av den proletarisk-sosialistiske verdens revolusjonen som består av de undertrykte folkenes kamp mot imperialismen har mest framgang og størst omfang. KKP støtter denne kampen, både der den er leda av kommunistpartier og kan føre til oppbygging av sosialismen, der den er leda av frigjøringsbevegelser uten at det finnes noe kommunistisk parti, og der den tar form av staters motstand mot imperialismen. Dette er ikke å se bort fra proletariatets klasseinteresser. Tvert imot er det å yte all mulig støtte til den 3. verdens kamp nå det samme som å støtte den sterkeste og viktigste delen av den proletarisk-sosialistiske verdensrevolusjonen. Vi kan føye til at Kinas støtte til virkelige sosialistiske land også er en meget viktig støtte til den proletariske verdensrevolusjonen.

Kina støtter også klassekampen i de utvikla kapitalistiske landa. Denne klassekampen har framgang, den marxist-leninistiske bevegelsen der har framgang, men framgangen har fortsatt mindre målestokk enn i den 3. verden. Å stille opp denne delen av den proletarisk-sosialistiske verdensrevolusjonen som hoveddrivkrafta nå ville være en meningsløshet. Det ville ikke være å «ta standpunkt på grunnlag av ei klasseanalyse» men tvert imot å ta standpunkt på grunn av reine drømmer på grunnlag av ei fullstendig feilaktig og subjektiv vurdering av klassekampen i verden.

Dette er vårt syn. Sjølsagt kan man være uenige i det. Imperialistene er sjølsagt uenige i dette synet. Særlig sosialimperialistene er rasende fiender av dette synet, fordi det er ei farlig hindring for den aggressive ekspansjonistiske politikken deres.

Vi mener at de som er uenige med kineserne i synet på verdenssituasjonen tar feil. Og vi mener at det finnes ikke noe grunnlag for å snakke om at man er «uenig med Huas utenrikspolitikk» og «enig med Maos utenrikspolitikk». Virkeligheten viser at det er en absurditet og en sjølmotsigelse, det betyr å samtidig angripe og «støtte» samme sak.

Dette sa Chou En-lai i 1975. Er det noen endringer?

«Den nåværende internasjonale situasjonen er fortsatt preget av stor uorden under himmelen, en uorden som er i ferd med å vokse seg større og større. Den kapitalistiske verden står ansikt til ansikt med den mest alvorlige økonomiske krisen siden krigen, og alle de grunnleggende motsigelsene i verden er i ferd med å bli skjerpet. På den ene siden utvikler tendensen med revolusjon av verdens folk seg aktivt; land ønsker uavhengig-

het, nasjoner ønsker frigjøring, og folket ønsker revolusjon — dette er blitt en uimotståelig historisk strøm. På den andre siden er kappestriden om verdensherredømmet mellom de to supermaktene, De forente stater og Sovjetunionen, i ferd med å bli mer og mer intens. Kappestriden strekker seg til hvert hjørne av verden, mens brennpunktet for striden er Europa. Sovjetisk sosialimperialisme gjør en finne mot øst, mens den

Maos teori om de tre verdener er et viktig redskap for å analysere verdenssituasjonen korrekt. Den tredje verdens kamp er i dag hovedkrafta i kampen mot imperialismen og supermaktene. Her ser vi kvinnelige frigjøringssoldater fra Eritrea som fører en viktig del av denne kampen.

«FIRERBANDEN» MARXISTER ELLER REVISJONISTER

går til angrep i vest. De to supermaktene, De forente stater og Sovjetunionen, er de største internasjonale undertrykkerne og utbytterne i dag, og de er kilden til en ny verdenskrig. Den ville kappestriden deres er nødt til å føre til verdenskrig en dag. Folket i alle land må forberede seg. Det snakkes om avspenning og fred over alt i verden; det er nettopp dette som viser at det ikke finnes noe avspenning, for ikke å snakke om varig fred, i denne verden. For tiden øker både faktorene for revolusjon og krig. Hva enten krigen frambringer revolusjonen eller revolusjonen hindrer krigen, så vil den internasjonale situasjonen i et hvert tilfelle utvikle seg i en retning som er gunstig for folket, og verdens framtid vi bli lys.

Vi bør fortsette å sette ut i livet Formann Maos revolusjonære linje i utenriksanliggender, alltid ha folket i tankene, sette vårt håp til dem og gjøre det ytre arbeidet vårt bedre. Vi bør opprettholde proletarisk internasjonalisme og styrke enheten vår med de sosialistiske landene og alle de undertrykte folkene og de undertrykte nasjonene i verden slik at enhver støtter den andre. Vi bør alliere oss med de kreftene i verden som lar seg alliere, for å bekjempe kolonialisme, imperialism og framfor alt supermaktshegemonisme. Vi er rede til å opprette eller utvikle forbindelser med alle land på grunnlag av de fem prinsippene for fredelig sameksistens.

Den tredje verden er hovedkraften i bekjempelsen av kolonialisme, imperialism og hegemonisme. Kina er et sosialistisk utviklingsland som tilhører Den tredje verden. Vi bør øke enheten vår med landene og folkene i Asia, Afrika og Latin-amerika og resolutt støtte dem i kampen deres for å vinne eller sikre nasjonal uavhengighet, forsvare den statlige suvereniteten sin, beskytte de nasjonale ressursene sine og utvikle den nasjonale økonomien sin. Vi støtter med fasthet de rettferdige kampene til folkene i Korea, Vietnam, Kampuchea, Laos, Palestina og araberlandene, dessuten land i det sørlige Afrika. Vi støtter landene og folkene i Den

annen verden i kampen mot supermaktens kontroll, trusler og hundsing. Vi støtter de vest-europeiske landenes anstrengelser for å forene seg i denne kampen. Vi er rede til å arbeide sammen med den japanske regjeringen og folket for å fremme vennskapelige og gode naboforbindelser mellom de to landene på grunnlag av den kinesisk-japanske felleserklæringen.

Det eksisterer grunnleggende forskjeller mellom Kina og De forente stater. På grunn av den felles innsatsen til begge sidene har forholdet mellom de to landene til en viss grad bedret seg i de siste tre årene, og kontakter mellom de to folkene har utviklet seg. Forholdet mellom de to landene vil fortsette å bedre seg så lenge prinsippene fra det kinesisk-amerikanske Shanghai-kommunikatet blir gjennomført i full oppriktighet.

Den sovjetiske ledende klikken har forrådt marxismen-leninismen, og debatten vår med dem om prinsippsspørsmål kommer til å fortsette i lang tid. Vi har imidlertid alltid ment at denne debatten ikke bør hindre opprettholdelsen av normale statlige forbindelser mellom Kina og Sovjetunionen. Det sovjetiske lederskapet har tatt en rekke skritt for å forverre forholdet mellom de to landene, gjennomførte undergravende aktiviteter mot landet vårt og provoserte til og med til væpnet konflikt ved grensen. Som en krenkelse av den forståelsen som ble oppnådd mellom statsministrene i Kina og Sovjetunionen så tidlig som i 1969, nekter de å undertegne avtalen om opprettholdelse av status quo ved grensen, hindring av væpnede konflikter og tilbaketrekking av de væpnede styrkene til de to sidene i det omdiskuterte området ved grensen, en avtale som innbefatter ikke-bruk av makt mot hverandre og gjensidig ikke-aggresjon. Følgelig har forhandlingene om det kinesisk-russiske grensespørsmålet hittil ikke gitt noen resultater. De benekter til og med eksistensen av de omdiskuterte områdene ved den sovjetisk-kinesiske grensen, og de nekter til og med å gjøre noe med slike ting som tilbaketrekking av de væpnede styrkene til de to sidene i de omdiskuterte

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

områdene ved grensen og hindring av væpnete konflikter; i stedet snakker de overstrømmende om tomme avtaler om ikke-bruk av makt mot hverandre og gjensidig ikke-aggresjon. Så hva kan den virkelige hensikten deres være, annet enn å narre det sovjetiske folket og verdensopinionen? Vi ønsker å råde det sovjetiske lederskapet til å sette seg ned og forhandle ærlig, gjøre noe for å løse litt av problemet og slutte å bruke slike bedragerske knep.»

(Chou En-lai:

Rapport om regjeringas arbeid
13. jan. 1975)

Dette var ei autoritativ framstilling av utenrikspolitikken mens Mao levde. Adskiller den seg grunnleggende fra den vi har gitt ut i avsnittene foran?

Plukk ut et hvilket som helst kinesisk tidskrift fra 1976 eller 1977 der utenrikspolitikken til Kina er behandla samla. Adskiller det seg grunnleggende fra det Chou En-lai sa i 1975, mens Mao leda KKP?

Ta for deg propagandaen til vestlige pro-sosialimperialistiske «maoister» som f.eks. det norske «KA—KUL», eller — sjølsagt! — den svenske banditten og revisjonisten Frank Baude og hans «KFML(r)» («KUL» nekta å anerkjenne at Mao var en stor marxist mens han levde, men har nå utnevnt seg til «maoister» for bedre å kunne støtte tesen at «Kina forlater Mao».) Eller vesttyske og engelske sekter som vender seg mot Kina. Disse folka kritiserer Kinas utenrikspolitikk for å ha blitt «borgerlig» og «klasseløs», de kritiserer at Kina har samband med «reaksjonære politikere», sier at «det finnes ingen 3. verden» osv. Er det *noe* av denne «kritikken» som rettes mot Kina *i dag* som ikke *like mye* rammer Kina og Mao Tse-tung—Chou En-lai *i 1975*?

Snørr for seg og skjegg for seg, som det heter. Folk må gjerne få angripe ei riktig linje, men la oss ikke tillate svindel mot hvem angrepet retter seg mot. Vår tids største marxist-leninist, formann Mao Tsetung, har

stor prestisje og det finnes revisjonister som er for feige til å angripe ham åpent. Kamerat Chou En-lai har også stor prestisje og det er vanskelig å utrope ham til «revisjonist». Folk som er for feige til å angripe disse døde kjempene trekker fram deres standpunkter og fordømmer dem som om det var formann Hua og kamerat Teng Hsiao-ping som hadde oppfunnet dem. Problemet med sånne skrøner er at de har korte bein, de kommer ikke langt. De som kommer med sånt oppnår bare å avsløre seg sjøl som skrønemakere, og desto fortere ender de sjøl i grøfta.

«Firerbanden» og Kinas utenrikspolitikk

Kamerat Huas utenrikspolitikk er formann Maos og Chous utenrikspolitikk, før og etter «firerbanden» endrer ingenting... Men hadde ikke «firerbanden» sjøl noen linje for Kinas utenrikspolitikk?

Vi regner med det. Akkurat som «firerbanden» gikk inn for å revidere marxismen og støtte reaksjonen og kontrarevolusjonen i kulturen, i økonomien osv., akkurat sånn går vi ut fra at den også hadde en revisjonistisk og kontrarevolusjonær linje for utenrikspolitikken.

Hva besto denne linja i? Vi kjenner ikke skrifter fra «firerbanden» som behandler dens syn på utenrikspolitiske spørsmål. Kritikken av «firerbanden» har heller ikke inneholdt detaljerte opplysninger om det. Derfor kan vi ikke si noe helt sikkert.

Men vi veit enkelte ting som antyder en spesiell retning.

Kritikken av «firerbanden» inneholder bl.a. anklager om at den forsøkte å «hindre» Kinas utenrikspolitikk. Vi veit at blant dem «firerbanden» så som sine bitreste fiender var kamerat Chou, ansvarlig for utenrikspolitikken, og tidligere utenriksminister Chen Yi. Uten at vi har detaljerte opplysninger om det, finner vi det sannsynlig at «firerbanden» i virkeligheten var sterkt mot den utenrikspolitiske linja som Mao utvikla og kamerater som Chou og Chen-Yi satte ut i livet i 60 og 70-åra.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Vi veit at folk i «firerbanden» hadde forbindelser med Lin Piao. Så vidt vi forstår var Chiang Ching medansvarlig for den kontra-revolusjonære provokasjonen under kultur-revolusjonen da den engelske legasjonen blei brent (se forrige artikkel, avsnittet «Kultur-revolusjonens helter?») i Røde Fane nr. 1-2 (1977). Vi mener det er trolig at dette og andre provokasjoner som Chen Po Ta—Lin Piao sto bak hadde som mål å tjene interessene til den sovjetiske sosialimperialismen ved å støtte opp om deres arbeid for å få til ei forsoning mellom Kina og de sovjetiske sosial-imperialistene.

Videre har vi dette utsagnet fra Hua Kuo-Feng: «Hadde planen deres lyktes, ville dette ført til en stor tilbakegang og splittelse i partiet og landet vårt og utløst en større borgerkrig. De ville ha kapitulert direkte for imperialismen og sosialimperialismen og stolt på aggressorenes bajonetter for å holde marionette-tronen sin oppe, og det ville blitt både indre strid og utenlandsk aggresjon» (Tale på den andre Tachai-konferansen 25. desember 1976).

Ut over dette veit vi også at ros av «firerbanden» i dag internasjonalt blir brukt av sosial-imperialismen som et ledd i dens kampanje for å skape mistillit til KKP. Vi veit at en del «maoister» i vesteuropa har kombinert det å støtte «firerbanden» med å også i praksis gå inn for å nedlegge kampen mot sosialimperialismen og i stedet rette voldsomme angrep på Kina og Kinas revolusjonære utenrikspolitikk. Synspunktene til «firerbandens venner» kan ikke annet enn gjøre oss enda mer skeptiske til «firerbandens» egen kurs i utenrikssaker.

Dette får greie seg. Med tida får vi se om det dukker opp mer. Sjølsagt kunne vi prøve å fylle ut med tankene de delene av bildet som mangler og kanskje kunne vi treffe en god del rett, men ettersom vi ikke kan bevise det for leserne skal vi la disse interessante stumpene stå aleine. Det vi veit, er i hvert fall nok til at vi våger å si vi er meget glade for at «firerbanden» ikke fikk kontrollen over Kinas utenrikspolitikk.

AKP(m-l) og Kinas utenrikspolitikk

AKP(m-l) støtter Kinas utenrikspolitikk. Denne utenrikspolitikken er den samme som den Mao førte. AKP(m-l)s holdning til den er også den samme som mens Mao levde.

I mange år har revisjonistene og resten av reaksjonen i Norge angrepet AKP(m-l) for det. Revisjonistene vil gjerne at vi skal ta avstand fra Kinas utenrikspolitikk. De bråker og hetser fælt og så sier de at det er en «belastning» for marxist-leninistene å støtte Kinas utenrikspolitikk.

Belastning er det for dem som må støtte *supermaktenes* politikk. De som skal forsvare USA i Vietnam har det vondt. De som skal forsvare Sovjet i Tsjekkoslovakia og Castros moderne Ghurka-er i Angola, Zaire og Etiopia-Eritrea har det også fælt vondt.

AKP(m-l) forsvarer Folkerepublikken Kinas revolusjonære, internasjonale utenrikspolitikk, en politikk som hjelper de revolusjonære kreftene og folkenes frigjøringskamp, en politikk utvikla av Mao Tsetung. Det liker vi godt.

Kina er ingen supermakt. Kina avviser å søke hegemoni. Kina har ingen tropper og ingen baser utenlands. Kina *nekter* å selge våpen til alle, inklusive frigjøringsbevegelser, i stedet gir Kina våpen *gratis* til frigjøringsbevegelser og fattige land som trenger å forsvare seg mot imperialismen! Kina gir hjelp, men prøver ikke å skaffe seg økonomiske fordeler av det, stiller ikke politiske krav, prøver ikke å binde motparten. Kina er den svære militærhjelpa til frigjøringsbevegelser som i Kampuchea. Kina er «uhuru»-(frihet)jernbanen i Tanzania og Zambia.

Kina er den mest pålitelige støtta til virkelige frigjøringsbevegelser som i Zimbabwe. Samtidig sier Kina åpent fra når imperialismen sniker seg fram under dekke av falsk «frigjøringskamp» som da Sovjet sendte kubanerne inn for å slakte folket i Angola. Kina støtter små og middelstore sjøstendige land — også imperialistiske land — mot

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

supermaktspress. Sånn som Kina støtter Norge i dag.

Kina er ikke aggressiv mot noen. Samtidig sier Kina klart fra om hva som skjer og gir et varsko til hele verden om at supermaktene forbereder verdenskrig. Kina går inn for diplomatiske forbindelser og fredelig sameksistens med stater med andre samfunnssystemer. Samtidig gir Kina støtte til marxist-leninistiske organisasjoner og støtter den revolusjonære kampen proletariatet fører i hele verden. Formannen i verdens største kommunistparti, kamerat Hua Kuo Feng, tar imot formannen i AKP(m-l), kamerat Pål Steigan, og takker vårt unge og lille parti for den kampen vi fører. Dette er prolëtarisk internasjonalisme, og det er klart

vi verdsetter det!

Tross all hets og alle vrangforestillinger som blir spredd blir Kina stadig mer populært i Norge. Tross all propaganda har motviljen mot supermaktene bare økt, under vietnamkrigen særlig sterkt mot USA, i dag øker den også meget kraftig mot Sovjet. Vi forsvarer ikke Kina *fordi* det er populært, men fordi det er politisk riktig. Men sjølsagt er det en fordel for partiet vårt at det marxist-leninistiske Kina er kjent, respektert og likt i veldig breie kretser i Norge, langt, langt utafor AKP(m-l). Supermaktens tilhengere kan klage, Kremles venner har all grunn til å gråte. Vi har Kinas strålende eksempel og vi trives og koser oss.

Samtidig har vårt parti alltid i samsvar

KKP støtter konsekvent alle virkelige frigjøringsbevegelser i kampen mot imperialismen og supermaktene. De støtter også alle revolusjonære og marxist-leninisters kamp mot borgerskapet og imperialismen. Når Hua Kuo-feng her tar imot AKP(m-l)s formann Pål Steigan er dette et konkret uttrykk for den støtten.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

med leninismen skilt mellom utenrikspolitikken til sosialistiske land og politikken til kommunistiske partier som ikke har statsmakta, slike som vårt parti. Det er i samsvar med leninismen. Sovjetunionen under Lenin ønska å opprette diplomatiske forbindelser med forskjellige kapitalistiske land. Det betydde at Sovjet-regjeringas representanter måtte sette seg ned sammen med representantene for de kapitalistiske regjeringene, forhandle med dem og gjøre avtaler med dem. Betydde det at de forskjellige kommunistiske partiene i de kapitalistiske landa skulle oppsøke representanter for regjeringene sine, forhandle med dem og gjøre avtaler med dem? Nei, sjølsagt ikke.

Vi er tilhengere av gode forbindelser mellom Norge og sosialistiske land som Folkerepublikken Kina og den sosialistiske Folkerepublikken Albania. Når ambassadører fra disse landa kommer til Norge må de presentere sine akkreditiver for Kongen. Vi er glade for at de gjør det, fordi det betyr normale diplomatiske forbindelser og det tjener vårt folk og verdens folk. Men betyr det at ledelsen i AKP(m-l) skal presentere sine akkreditiver til Kongen av Norge? Om vi gjorde det så ville det bety forræderi.

Vi forveksler ikke utenrikspolitikken til sosialistiske land som Kina og Albania med AKP(m-l)s politikk i Norge. Om land som Kina eller Albania har forbindelser med forskjellige kapitalistiske regjeringer eller ikke er en sekundær sak for oss når vi skal fastlegge partiets politikk. Dette er i samsvar med kamerat Mao Tsetungs linje slik han la den fram i artikkelen «Noen punkter til vurdering av den nåværende situasjon» fra april 1946.

3. Et slikt kompromiss mellom USA, Storbritannia og Frankrike, og Sovjetunionen kan bare oppnås som et resultat av besluttsom, effektiv kamp av alle de demokratiske kreftene i verden mot de reaksjonære kreftene i USA, Storbritannia og Frankrike. Et slikt kompromiss krever ikke at folket i de kapitalis-

tiske landa i verden gir etter og gjør kompromiss hjemme. Folket i disse landa vil fortsette å føre ulike kamper utfra sine ulike vilkår. De reaksjonære kreftenes prinsipp for behandling av de demokratiske kreftene i folket er utvilsomt å ødelegge alt de kan og forberede seg på seinere å ødelegge alt det de ikke kan klare å ødelegge nå. Stilt overfor denne situasjonen bør folkets demokratiske krefter bruke det samme prinsippet mot de reaksjonære kreftene.»

(Skrifter i utvalg, Oktober forlag, s. 252)

AKP(m-l)s konsekvente linje er slått fast i programmet fra vårt andre landsmøte. Vi støtter de sosialistiske landas revolusjonære utenrikspolitikk. Når det gjelder vårt parti, så kjemper det mot sosialimperialismen, USA-imperialismen og all imperialisme i Norge (inklusive norsk imperialisme), AKP(m-l) kjemper mot NATO, Warszawa-pakta og de vesteuropeiske imperialistmaktene EEC. Denne kampen hindres ikke det minste av at Kina, som er en stat, på statsplanet utnytter motsigelsene mellom forskjellige kapitalistiske land og f.eks. lar seg representere ved hovedkvarteret i EEC. Dette forvirrer ikke oss fordi vi aldri har lidd under den misforståelsen at AKP(m-l) har statsmakta i Norge eller er en stat sjøl, og vi har heller aldri trudd at om Kina nytter et besøk fra et amerikansk bordtennislag til å normalisere statsforbindelsene, så må AKP(m-l) straks finne noen amerikanere å spille bordtennis med. Denne prinsippfaste linja har vi fulgt i noen år. Vi merker oss med tilfredshet at det blir vanskeligere og vanskeligere for revisjonistene å angripe vårt partis konsekvente anti-imperialistiske politikk, og at den får stadig større oppslutning utafor partiet i Norge.

Hvorfor alt bråket om utenrikspolitikken?

Kina *har* ikke endra utenrikspolitikk. Bråket i en del kretser i vesten skyldes ikke at

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Kina *har* endra kurs, men at noen så inderlig gjerne *ønsker* at Kina skal endre kurs.

Vår påstand er ikke at Kina ikke *kan* gjøre feil i utenrikspolitikken. Det var sjølsagt mulig mens Mao levde og det kan skje i dag også. Virkelige venner av Kina eller andre sosialistiske land kan mene at et sosialistisk

land tar feil i noen spørsmål, uten at de av den grunn har vendt sosialismen ryggen. Forøvrig er det vår mening at Kina verken under Mao eller nå *har* gjort store og viktige feil i utenrikspolitikken. Tvert imot er det vårt syn at Kina har og har hatt en beundringsverdige riktig og klok utenrikspolitisk linje.

Hua Kuo-feng formann i KKP, fortsetter den revolusjonære linja til Mao tsetung.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Vi mener heller ikke at Kina ikke *kan* endre utenrikspolitikk. At KKP har fulgt ei riktig linje opp til nå kan sjølsagt aldri bety en 100% garanti for at det *alltid* skal skje i framtida. Den som påstår sånt er ikke lengre marxist og materialist, han har gått over i de religiøse idealistenes rekke. Men vi mener sjølsagt at det er grunnlag for *tillit* til KKP's utenrikspolitiske linje i framtida. Tillit får vi til de som utvikler ei riktig linje og holder fast ved den og ikke til folk som vakler og går fra feil til feil.

Om Kina holder fast ved sin korrekte utenrikspolitiske hovedlinje — og det tror vi vil skje — så vil sjølsagt Kinas utenrikspolitikk likevel endre seg i takt med situasjonen. Politikken er ikke utvikla i et vakum, den har til hensikt å løse spesielle oppgaver. Ny situasjon — nye oppgaver. Dersom politikken *ikke* endra seg derimot, ville det være grunn til bekymring. I 1965 sa Kina at USA var den farligste imperialismakta og det var riktig. Men hadde KKP sagt det i dag burde vi virkelig vært bekymra for i dag er Sovjet farligere og mer aggressivt. Vi kan være tilfreds med at KKP sier det.

Det vi sier, er at i den korte tida som er gått fra 1974—75 til i dag har Kina *ikke* endra generallinje, og heller ikke har verdenssituasjonen endra seg så mye at Kinas utenrikspolitikk har endra seg noe vesentlig på grunn av det. Politikken i 1975 var Maos og Chous og politikken i dag er Maos og Chous — klokt videreført av Formann Hua.

Bråket oppstår fordi sosialimperialismen har spesielle problemer. Derfor sender den opp «prøveballonger», er frampå med gulotta den ene dagen, fråder, skriker, og banner den andre. Særlig etter Chile og Angola — som virkelig avslørte sosialimperialismen og revisjonismen for nye millioner på millioner av mennesker — har Kreml terpa og terpa på historia om at «Kina er gått sammen med USA». Den finner sitt ekko — hos Berntsen på Oslo universitet, i «Friheten», det svarte «NKP»s kloakkorgan, men sjølsagt også i større borgeraviser som Dagbladet og VG.

Det finnes opportunistar i de forskjellige

vestlige landa som er «venner av Kina» når de tror de kan vinne på det og «kritiske til Kina» når de tror Kina segler i motvind. Slike krefter er mottakelige for den sosialimperialistiske propagandastormen. Men for dem har det vært vanskelig å angripe Kina så lenge Mao levde. Når Mao er død, derimot, ser en del folk som har likt å kalle seg «maoister» muligheten til å framstille det som om det er «vi som virkelig følger Mao» mens «Kinas ledelse har sveket Mao». De kritiserer Kinas utenrikspolitikk med argumenter som har kommet blåsende med den råtne vinden til sosialimperialistene. De sier at de kritiserer «nye tendenser etter Maos død», men i virkeligheten kritiserer de den samme politikken som blei ført under Mao sjøl.

Men når det gjelder «radikalere» i vesten som finner «store endringer i utenrikspolitikken etter Maos død», så dreier det seg ikke om *virkelige* venner av Kina, av sosialismen og proletariatets diktatur. Det er folk som maner fram spøkelsar, nemlig endringer som ikke kan påvises fordi de ikke finnes. Det er folk som i praksis lar seg manipulere av sosialimperialismen, fordi de prøver å få folk til å tru at Kina har skifta karakter og har gått over til imperialismen.

Noen av disse folka har tilmed rekna seg som «maxist-leninister» og «maoister». Eksemplar på det finner vi i Tyskland, England, Portugal... I beste fall har de ikke vært bevisste svindlere, men bare feige fettere og bleike brødre som var for svake ideologisk, som fikk skallen slått inn av den sosialimperialistiske propagandaen og gikk trill rundt så snart det blåste opp en liten råtten vind. Uten hue og uten prinsipper fyker de med i den sosialimperialistiske åsgårdsreien. De samme folka liker også å kamouflere sitt åpne brudd med Kina og den marxist-leninistiske bevegelsen med at de sjøl i «virkeligheten» forsvarer de sanne maoistene, nemlig «de fire kameratene» som bakvaskes av «revisjonistene i KKP-ledelsen»...

Hver sin smak, sa baker'n, han skeit i trauret. Vi er marxister og derfor velger vi

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

kameratene våre i andre kretser. Men om noen vil stå hue i møkkahaugen, vifte med beina og kalle det revolusjonært så kan vi ikke hindre dem i det. Om noen vil slutte å kjempe mot sosialimperialismen og i stedet angripe KKP som er sosialimperialismens mest konsekvente motstander, så får det være deres sak. Vi kan heller ikke hindre sosialimperialistene i å spre løgnhistorier om Kina og blåse opp en råtten vind som river med seg det som er svakt og dårlig både en,

ti og hundre ganger i framtida.

Det eneste vi kan gjøre med det, er å — ikke bry oss om hvilken vei vinden blåser — vurdere Kinas utenrikspolitikk ikke ut fra hva forskjellige spekulanter sier, men ut fra å studere hva Kina faktisk gjør, — ta stilling til internasjonale spørsmål gjennom å gå ut fra hva de marxistiske klassikerne lærer oss og ikke propagandafraser fra sosialimperialistene og dens tjenere.

V. 1. «FIRERBANDEN» OG DET SOCIALISTISKE KINAS ØKONOMI

HVEM HAR EI LINJE FOR Å STYRKE PROLETARIATETS DIKTATUR OVER ØKONOMIEN OG HVEM VIL BRUKE DEN TIL Å GJENREISE BORGERSKAPETS DIKTATUR.

Flere av de aller hardeste kampene mellom «firerbanden» og kameratene som nå leder KKP gjaldt utviklinga av den kinesiske økonomien. Det er umulig å forstå hva «firerbanden» stod for uten å skaffe seg en oversikt over noen av hovedspørsmåla kampen dreide seg om når det gjalt økonomien.

Borgerlige framstillinger av motsigelsen om økonomien

Borgerlige og revisjonistiske spøkefugler legger også stor vekt på å drive propaganda rundt den kinesiske økonomien. Ifølge den gjengse vulgærpropagandaen i det kapitalistiske vesten og østen, så er kamerat Hua «pragmatiker» som vil støtte «økonomien over politikken», som «bare bryr seg om

produksjon og ikke interesserer seg for ideologi» osv. I motsetning til dette blir det sagt at «firerbanden» «ville sette politikken først», «så på revolusjon som viktigere enn produksjonsøkning», og mer i samme duren.

Vestlige og pro-amerikanske organer å la «Aftenposten» uttrykker en viss forsiktig glede over denne angivelige «pragmatismen». Bak dette skimter vi blant annet eksportinteresser som ser fram til et økonomisk sterkt Kina, med orden i utenrikshandelen, som man håper vil importere maskineri, kunstgjødsel, skip osv. for å utvikle økonomien raskt framover.

Pro-sovjetiske borgere prøvde seg også med å lyde forsiktig positive høsten 1976. Men i de siste månedene har tonen blitt surere. I takt med det har bekymringa for

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

velferden til «de virkelige revolusjonære» og «de ekte maoistene» i «firerbanden» økt. Kreml og «marxist-leninistiske» grupper som i praksis trekkes mot Kreml kretser rundt «firerbanden» som gripper som lukter ferskt lik. Bak dette skimter vi at Bresjnev og Co. er bekymra over et Kina som øker produksjonen, som kan bygge opp svære kriselagre, har overskudd til flere tunneler og produserer mer panserstål. Av det kommer kjærligheten til de såkalte «ekte maoistene» som «satte revolusjonen over produksjonen» ... og som følgelig ville skape et Kina som lettere kunne bli overfalt av sosial-imperialismen.

Borgerskapet i øst og vest snakker altså om «pragmatikere» mot «ideologer» for å forklare at Folkerepublikken Kina har kasta seg inn i en svær bevegelse for å utvikle

produksjonen og styrke økonomien. Både i øst og vest har borgerskapet interesse av å framstille dette som et brudd med Mao Tsetungs tenkning. For Mao Tsetungs tenkning har raskt økende prestisje i begge supermakter, i Europa og i den 3. verden. Reaksjonære i både Washington, Bonn og Moskva ser det derfor som gunstig at massene får det intrykket at Kina nå forlater Mao Tsetungs tenkning. Samtidig har borgerskapet i forskjellige land ulikt syn på om det er *ønskelig* at Kina styrker økonomien. En del vestlige imperialistiske land har på kort sikt små direkte motsetninger til Folkerepublikken Kina *som stat*. På den andre sida ønsker de å handle med Kina, og de ser Kina som en motvekt mot sosial-imperialismen. Akkurat sånn så de engelske imperialistene i gruppa til Churchill på Stalins sosialistiske Sovjet

«Jernvarehandel». Ordspill som henviser til Maos kritikk av «firerbanden» om hvordan de kjørte «jernhardt» mot alle som gikk dem imot. Yao skriver en «kritikk» av «teorien om produktivkreftene». På pilkogeret står det: «utryddes skal de som setter seg opp mot meg.»

som en motvekt til det imperialistiske Hitler-Tyskland. Derfor er disse vestlige imperialistene ikke mot at Kina styrker økonomien sin. Sosial-imperialistene derimot ser Kina som en farlig motstander i Kremles kampanje for å vinne hegemoni i den 3. verden og dominere Europa. De ønsker et svakt Kina som ikke kan støtte frigjøringsbevegelser og land som trues av sosial-imperialismen. Derfor er Kreml sterkt bekymra over at Kina styrker økonomien.

Dette forklarer at alle imperialister *er enige om* at Kinas økonomi nå «utvikler seg vekk fra maoismen», mens forskjellige imperialistiske grupper *er uenige om* dette er «bra» eller «dårlig». «Vekk fra maoismen» uttrykker det felles ønsket hos monopolgruppene i øst og vest at de arbeidende massene i hele verden skal slutte å se på marxismen-leninismen Mao Tsetungs tenkning og Kina som inspirasjon til å gjøre revolusjon. «Bra» og «dårlig» uttrykker at ulike monopolgrupper ser ulikt på at Kina styrker seg økonomisk.

Marxist-leninistenes syn på produksjon og produksjonsøkning

Vi, marxist-leninistene, må også vurdere kampen om Kinas økonomiske politikk ut fra *våre* interesser. Dvs. ut fra verdensrevolusjonens og verdensproletariatets interesser. Vi kan absolutt ikke nøye oss med å gjengi den borgerlige vulgærpropagandaen, snakke om «pragmatikere» mot «ideologer» og la det avgjøre saka for oss. Da skjuler vi den riktige spørsmålstillinga, som er: Hva slags økonomisk utvikling tjener revolusjonen i Kina og verden i dag? Hva slags økonomisk utvikling skader den? Hvem kjemper for en økonomisk utvikling som tjener revolusjonen? Hvem kjemper for en økonomisk utvikling som skader den?

Et sterkt sosialistisk land kan bare skapes på grunnlag av en sterk sosialistisk økonomi. Vi er for en sterk økonomi og for produksjonsøkning under sosialismen. Sabotasje av økonomien som hindrer produksjonsøkning og fører til produksjonsnedgang, betyr

sabotasje av sosialismen.

Framgang for menneskeheten har alltid vært forbundet med framgang i produksjonen. «Utvikling av produksjonen skapte et overskudd som gjorde det mulig å utvikle menneskets herredømme over omgivelsene sine.» Utvikling av produksjonen la grunnlaget for skrivekunsten, vitenskapen, det skapte muligheter for veldige framganger i den menneskelige kunsten og kulturen ... Den moderne storindustrien skapte både proletariatet og dermed også den klassemessige forutsetninga for et sosialistisk og seinere et kommunistisk samfunn. Akkurat som utviklinga av produksjonen var grunnlaget for at klasser oppsto (på den tida, et stort historisk framskritt) og sånn satte fart i ei historisk utvikling som hadde snegla seg fram nesten uten endringer i hundretusener av år under urkommunismen, sånn vil utviklinga av produksjonen igjen legge grunnlaget for at klassene blir avskaffa, for den utvikla kommunismen (et enda større framskritt).

Betyr det at vi er for all produksjonsøkning? Nei. Utvikling av produksjonen skaper bare en del av grunnlaget for historisk framskritt. De historiske framskrittene som forandrer samfunnet skapes i klassekampen. Det er ikke ploger og dampmaskiner, hauger med korn eller fjell av køl som i seg sjøl skaper historia, men menneskene som bruker dem og utnytter de mulighetene disse daue tingene gir dem. Produksjonsøkning som progressive klasser kan nytte i klassekampen er vi for. Noen andre produksjonsøkninger er vi mot. Det er et spørsmål som må vurderes konkret fra gang til gang.

Vi er ikke for at Sovjet-unionsens produksjon av panserstål øker — i 1975. Av samme grunn som vi er glade for at nazistene aldri klarte å produsere atomvåpen.

Vi kjemper ikke for rask økning av investeringene i Nordsjøen i dag, både fordi det truer fiskerne og fiskeindustrien på land og fordi det under de rådende kapitalistiske forholda bare kan føre til en desto verre

«FIRERBANDEN» MARXISTER ELLER REVISJONISTER

overproduksjonskrise om noen år. Vi kjemper ikke for uhemma økning av fiske i Nord-atlanteren. Sânt fiske fra sosialimperialistene og andre truer med å utrydde fiskestammer som folkene rundt dette havet lever av.

Holdninga til produksjonsøkning på forskjellige områder er altså et spørsmål som må vurderes ut fra hvilke klasseinteresser den tjener.

Når det gjelder Kina i dag så er vi for ei styrking og utviding av produksjonen. Det er fordi vi kan se at proletariatet har makta og utvikler en framgangsrik kamp mot borgerskapet.

Vårt syn på de to linjene i KKP når det gjelder økonomien

Vi kjenner også til at det fantes to linjer i KKP når det gjaldt dette spørsmålet. Materiale om begge disse linjene er tilgjengelig for oss. Når det gjelder «firerbanden» så har vi artikler offentliggjort i dens navn i den tida den hadde maktposisjoner i Kina. Kameratene som i dag leder KKP har uttrykt sin linje i artikler av kamerat Hua fra tida før «firerbanden» blei knust og fra kritikk-kampanja etterpå. Det finnes også mye anna kritisk materiale. Vi kan sammenlikne både kamerat Huas linje og «firerbandens» linje med Kamerat Mao Tsetungs/Chou En-lais linje fra den fjerde folkekongressen i 1975. Og vi har erfaringene til kamerater som har reist i Kina.

Alt dette gjør at mange sentrale spørsmål blir ganske klare. Ingen skal dessuten kunne påstå at «firerbanden» ikke har fått noen sjanse til å offentliggjøre sitt syn. Tvert imot er artikler av «firerbanden» om økonomi blitt spredd over hele verden og bl.a. også utgitt på norsk. Nettopp en artikkel av Chang Chun-chiao bruker vi som en av hovedkildene for å vise hva «firerbandens» linje var.

På grunnlag av dette er vi sikre på denne konklusjonen:

— Den ledelsen som sitter i KKP i dag, med formann Hua i spissen, kjemper for ei riktig marxist-leninistisk linje for å utvikle

produksjonen og styrke den sosialistiske økonomien i Kina. Dette er en fortsettelse av formann Maos linje og kamerat Chou En-lais linje. Den styrker proletariatets diktatur i Kina og styrker den sosialistiske verdensrevolusjonens stilling.

— «Firerbanden» hadde ei linje for å underminere og skade den sosialistiske økonomien i Kina. Denne linja måtte styrke spontane tendenser til kapitalisme. Den måtte skape stadig større økonomiske problemer, svekke den sosialistiske økonomien og dermed føre til skarpe motsigelser, som kunne gi klassefienden fritt spillerom. Den ville, i sin konsekvens, ført til at Kinas sosialistiske økonomi hadde brutt sammen og dermed lagt grunnlaget for en seierrik kontrarevolusjon eller et imperialistisk overfall. Samtidig spredde «firerbanden» i en årrekke en forfalska og forvrengt oppfatning av forholdet mellom økonomi og politikk i den kommunistiske verdensbevegelsen, og bidro på den måten til å hindre en korrekt teoretisk forståelse av åssen revisjonisme kan vokse fram i Sovjetunionen under Stalin, det sosialistiske Kina og andre sosialistiske land. Dette var et alvorlig revisjonistisk angrep på den marxistiske teorien og et slag mot den kommunistiske verdensbevegelsen. Og om Kinas økonomi hadde brutt sammen og det sosialistiske Kina hadde gått under, hadde det sjølsagt vært en enda mye større ulykke for den kommunistiske verdensbevegelsen.

I samsvar med dette *avviser* vi også påstandene om at kamerat Hua osv. representerer «pragmatikerene» mot «firerbanden» som er «teoretikerne». På teoriens område har kamerat Hua *forsvart* riktig marxistisk teori for bygginga av den sosialistiske økonomien. «Firerbanden» har forsvart revisjonistisk, kapitalistisk økonomisk teori, forfalska marxistisk teori og undertrykt Mao Tsetungs epokegjørende utvikling av marxismens forståelse av den sosialistiske økonomien.

Dette er våre slutninger. Som skal dokumenteres.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

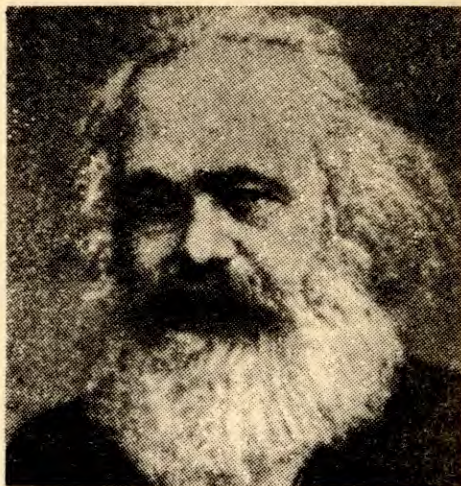
Om marxismens holdning til utviklinga av produksjonen og planlegging av økonomien under sosialismen.

Klassikerne er mot undervurdering av produksjonen under sosialismen

Før vi tar for oss «firerbandens» linje og setter den opp mot den marxistiske linja til Mao/Chou/Hua må vi gjøre greie for noen spørsmål i den marxistiske teorien for utviklinga av den sosialistiske økonomien.

Dette er et vanskelig felt, og det kan best studeres i et sosialistisk land. Teorien utvikler seg fortsatt etter som problemene viser seg i virkeligheten. Det viktigste teoretiske arbeidet som behandler disse spørsmåla i detalj er kamerat Mao Tsetungs verk om Kinas økonomi fra 1949 og framover, men bare deler (viktige deler!) av det er kjent for oss. Vi kan ikke gjøre krav på å fullt ut mestre dette feltet og vil ikke forsøke på å lage noen helhetlig sammenfatning. Derfor er vi beskjedne nok til å si at vi gjør greie for noen spørsmål. Leserne skal være klar over at mye mangler, det kan være høl i vår framstilling og den kan sikkert gjøres bedre.

På den andre sida har vi heller ikke behov for å gi ei fullstendig og perfekt framstilling. Hensikten er ikke å skrive lærebok, men å drive polemikk. Revisjonister (inklusive prosovjetiske «maoister») og andre borgerlige spekulanter har virvla opp en enorm mengde støv, og prøvd å skape svær forvirring om marxismens syn på økonomien under sosialismen. Framfor alt blir det forsøkt skapt et bilde av at revolusjonære marxister — og spesielt «virkelige tilhengere av Mao» — ser spørsmålet om produksjonsøkning og plan for økonomien som av annenrangs betydning. Dette vrøvlet må tilbakevises om vi skal kunne klarlegge de virkelige motsigelsene i Kina. Klarer vi å påvise at sånne påstander er klart uforenlige med standpunktene til de marxistiske klassikerne Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao, så er hensikten oppnådd.

Karl Marx

Endring i samfunnets økonomiske basis fører til revolusjon

«I sitt livs samfunnsmessige produksjon trår menneskene inn i bestemte, nødvendige og av deres vilje uavhengige forhold, produksjonsforhold. Summen av disse produksjonsforholda utgjør samfunnets økonomiske struktur, dets virkelige basis (grunnlag) som det reiser seg en juridisk og politisk overbygning oppå og som svarer til bestemte former for samfunnsmessig bevissthet. Det materielle livets produksjonsmåte bestemmer over hele den sosiale, politiske og åndelige livsprosessen. Det er ikke menneskenes bevissthet som bestemmer over deres eksistens (væren), men tvert imot deres samfunnsmessige væren som bestemmer over bevisstheten deres.

På et visst stadium av sin utvikling kommer samfunnets materielle produktivkrefter i motsetning til de rådende produksjonsforholda, eller, noe som bare er et juridisk ut-

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

trykk for dette, med de eiendomsforholda som disse produktivkreftene til da hadde bevega seg innafør. Fra å ha vært utviklingsformer for produktivkreftene forvandler disse forholda seg til lenker for produktivkreftene. Da inntreer en periode med sosial revolusjon. Med forandringa av det økonomiske grunnlaget gjennomgår hele den svære overbygninga en mer eller mindre rask omveltning.» (Marx, Til kritikken av den politiske økonomien.)

Grunnlaget for den sosialistiske revolusjonen oppstår når motsigelsen mellom produktivkreftenes samfunnsmessige karakter og dens private tilegnelse blir svært skjerpet. Dvs: når det utvikler seg svære fabrikker, transportsystemer osv. som bare kan benyttes effektivt innafør ramma av hele samfunnet, mens disse samfunnsmessige produktivkreftene fortsatt eies av ulike grupper av kapitalister som ikke kan kjenne hele samfunnets behov og heller ikke vil bruke produktivkreftene for å tilfredsstille hele samfunnets behov. Marxismen har for lenge sia vist åssen denne motsigelsen mellom produktivkreftenes samfunnsmessige karakter og de anarkistiske produksjonsforholda må kaste kapitalismen ut i stadig verre kriser. Dersom leseren ikke kjenner til det, henviser vi til lærebøker, f.eks. «Marxismens politiske økonomi», Oktober forlag.

Den sosialistiske revolusjonen kan bryte ut når det oppstår en *revolusjonær situasjon*: dvs. en intens krise innafør det kapitalistiske samfunnet, da det arbeidende folket ikke lengre kan fortsette å leve under de rådende forholda, den herskende klassen heller ikke kan fortsette å herske og det utvikler seg en rask voksende massebevegelse. I en sånn revolusjonær situasjon kan proletariatet styrte den borgerlige statsmakta og opprette proletariatets diktatur, dersom det har en riktig ledelse, klarer å forene seg med de arbeidende bønda og det arbeidende folket og handler målbevisst. Men seieren kommer

ikke av seg sjøl. Slutten på det hele kan også bli at herskerklassen etter ei tid klarer å få situasjonen under kontroll igjen og det fortsetter som før den revolusjonære krise brøyt ut. I de fleste kapitalistiske land der det har vært revolusjonære kriser, er det dette som har skjedd.

Sosialismen betyr nye eiendomsforhold og utvida produksjon

Så snart proletariatet har oppretta proletariatets diktatur må det nytte statsmakta til å endre *eiendomsforholda*: forandre anarkistisk kapitalistisk eiendom over de samfunnsmessige produksjonsmidla til arbeiderklassens sosialistiske statseiendom. Det kapitalistiske økonomiske systemet forvandler seg med det til å bli et sosialistisk økonomisk system. (Overgangen fra kapitalistisk til sosialistisk økonomi betyr en del her også, men framstillinga her greier seg for våre formål.)

På grunnlag av den sosialistiske statsmakta og den sosialistiske eiendommen må proletariatet så ta et fast grep om raskt å utvikle og utvide produksjonen.

Dette skaper igjen grunnlaget for at de arbeidende massene skaper bedre og rikere liv for seg sjøl: det skaper overskudd til flere skoler, bedre helsevesen, mer kulturvirksomhet og til å utrydde de skadene på menneskene, samfunnet og naturen som den kapitalistiske rovdrifta har skapt. Det gjør det mulig å forsvare sosialismen mot utenlandsk imperialisme og hjemlige kapitalistiske tendenser, og det danner grunnlaget for å utvikle sosialismen i retning mot det klasseløse samfunnet: kommunismen. Mer om det siste nedenfor.

Særtrekk ved revolusjonen i Kina og andre fattige land

Svarer det bildet vi her har skissert opp til utviklinga av sosialismen i Kina? Nei, ikke helt. Det vil gjelde bra for et utvikla kapitalistisk land, sånn som Norge. Men

«FIRERBANDEN» – MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Kina, et land i den 3. verden, var halvfyldt og halvkolonialt og kunstig underutvikla av imperialismens undertrykkelse. Både de indre klasseforholda og utviklinga av produktivkraftene var altså annerledes før revolusjonen enn de er i utvikla kapitalistiske land.

Klassegrunnlaget for revolusjonen var *breiere* enn det vil være f.eks. i Norge. Motsetningene til føydalismen og kompradorkapitalismen la grunnlaget for at en del av borgerskapet — det nasjonale borgerskapet — var en alliert for arbeiderklassen og bøndene i kampen for å ta statsmakta. På den andre sida var ikke produksjonen dominert av samfunnsmessige produksjonsmidler, eid av kapitalismen, som i ett slag kunne gjøres til kapitalistisk statseidendom. Kina var et halvfyldt jordbruksland. Revolusjonens oppgaver i økonomien var først å knuse føydalismen og gi bøndene jord, å hjelpe utviklinga av kapitalistisk og

kooperativ småindustri og handel og tilmed noen litt større nasjonale borgeres industri. I forhold til hele det veldige Kina var det som kunne tas over av industri og gjøres til sosialistisk statseidendom i første omgang nokså beskjedent. Derfor kunne ikke Kina gå rett inn i en sosialistisk revolusjon. Kina måtte gå gjennom et mellomstadium: En nydemokratisk revolusjon. En revolusjon som styrta imperialismen og føydalismen, men ikke samtidig med en gang oppretta en sosialistisk økonomi. Forutsetningene for det kunne først bli skapt *etter* at proletariatet hadde hatt statsmakta. Dette ser marxismen i dag som den eneste farbare veien for alle land i den 3. verden som er halvkoloniale og halvfyldale slik Kina var før 1949. (En framstilling av teorien for dette finnes i Mao Tsetung: Om det nye demokratiet, Oktober 1977.)

I Kina gikk altså utviklinga sånn: Proletariatets diktatur, leda av KKP, blei i hoved-

Etter at «firerbanden» ble styrtet i fjor høst var det enorme gledesdemonstrasjoner over hele Kina. Her demonstrerer soldater og sivile i Peking sin støtte til utnevningen av Hua Kuo-feng som partiformann.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

sak oppretta i hele landet i 1949 (Taiwan, Tibet osv. betyr ikke noe for vår framstilling her). Men sjøl om *statsmakta* var sosialistisk, så var den sosialistiske *økonomiske* sektoren i mindretall i et hav av småborgerlig produksjon. Først i den andre halvdel av 50-åra da jordbruket i hovedsak gikk over fra småborgerlig eiendom til sosialistisk gruppeeidom (folkekommunene ble oppretta) var den sosialistiske sektoren blitt dominerende i den kinesiske økonomien. Den ny-demokratiske revolusjonens fase var begravd for godt, en ny, sosialistisk økonomi var oppretta. Produksjonen i Kina ble utvikla både før og etter dette. Men den skiller seg fra produksjonen i et utvikla kapitalistisk (eller sosialistisk) land ved at den fortsatt er dominert av jordbruk, dette jordbruket er bare i liten grad mekanisert.

Utvikling av produktivkraftene og klassekampen under sosialismen

Vi skal se litt nærmere på hvorfor det er så viktig for proletariatet å utvikle produktivkraftene for å forsvare sosialismen.

Under sosialismen finnes det fortsatt gamle utbytterklasser og det vil ennå lenge oppstå nye borgerlige elementer. Kort sagt: borgerskapet finnes lenge ennå under sosialismen. Det finnes også imperialistiske land. Så lenge det finnes et borgerskap i det sosialistiske landet og imperialistiske land i verden, så lenge fortsetter klassekampen under sosialismen. Faren for kontrarevolusjon finnes også. Borgerskapet kan ta makta i landet, eller imperialistmakter kan overfalle det sosialistiske landet og knuse sosialismen.

Proletariatet må hele tida føre kamp mot borgerskapet på alle områder i samfunnet. Marxister i f.eks. Norge kjenner til at dette bl.a. gjelder ideologiens og kulturens område, at det er nødvendig å kjempe mot byråkrati og kjempe mot at borgerskapets representanter får politisk makt. Men det er dårligere forstått at kampen også må føres på økonomiens område og at økning av produksjonen er et nødvendig våpen for

proletariatet i kampen mot borgerskapet. (At dette er dårlig forstått skyldes etter vår mening bl.a. at «firerbanden» har spredd ideer internasjonalt som forfalsker dette spørsmålet. Mer om det siden.)

Proletariatet må bli større

Her er noen grunner for at proletariatet trenger å utvikle produktivkraftene for å styrke seg sjøl i klassekampen:

— Proletariatet trenger å vokse sjøl. Proletariatet er et produkt av moderne storindustri. Når proletariatet utvikler industriell storproduksjon og skaper flere proletarer så styrker det også det sosiale grunnlaget for proletariatets diktatur og svekker det sosiale grunnlaget for borgerlige og småborgerlige retninger. Dette er ikke minst viktig i Kina, der proletariatet fortsatt er et lite mindretall av befolkninga som helhet.

Produksjon — arbeider/bonde-alliansen

— Proletariatet må utvikle industriproduksjonen for å styrke arbeider-bonde-alliansen som proletariatets diktatur hviler på. Gjennom å utvikle industriproduksjonen skaper proletariatet muligheten for å forsyne folkekommunene med stadig flere industrivarer og jordbruksmaskiner. Det knytter arbeiderne og bøndene stadig tettere sammen. Det styrker det kooperative og det statseide jordbruket siden det er sosialistisk jordbruk som fordi det driver i stor målestokk mest effektivt kan utnytte jordbruksmaskiner. Slik styrkes de store bondemassenes tillit til sosialismen og de ser stadig klarere at deres interesser ligger i å alltid kjempe sammen med proletariatet.

Produksjon tilfredsstillende folkets brennende behov

— Proletariatet og bøndene i folkekommunene må utvikle produksjonen for å tilfredsstille folkets brennende livsbehov og

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

på den måten styrke det sosialistiske systemet politisk. I et land som Kina, der det store flertallet levde i bitter nød og der millioner sulta, der fattigdommen også etter revolusjonen var stor, der hardt slit var og er dagens orden, kan det sosialistiske systemet sjølsagt aldri overleve hvis de arbeidende massene ikke ser i praksis at de gjennom den gradvis kan bygge seg et bedre liv. Nettopp det at proletariatets diktatur har skaffa alle mat, klær og tak over hue og at framskrittene har kommet bit for bit har lagt grunnlaget for den enormt breie og kraftige oppslutninga om KKP. Men fortsatt har de arbeidende massene brennende behov som ikke fullt ut er tilfredsstillt: et altomfattende helsestell mangler for bare å nevne en ting. Fortsatt er det sånn at proletariatets diktatur bare kan styrke seg gjennom at det samtidig blei ført hard kamp for å tilfredsstillte livsbehova. Og dette kan bare skje gjennom økt industriproduksjon og mekanisert jordbruksproduksjon.

Produksjon — regionale motsigelser

— Proletariatet og bøndene må utvikle produksjonen for å skape et overskudd som kan brukes til å utvikle de fattigste delene av Kina og viske ut de store regionale forskjellene. I Kina finnes svære områder som er spesielt underutvikla og kanskje også har særskilt ugunstige klimatiske forhold. Forskjellene i levetilstanda der og i de relativt sett rikeste og mest utvikla områdene kan være svært store. Sjølsagt betyr sosialismen i seg sjøl en forbedring for disse områdene. Men uten maskiner, utdanna kadre og de mye større overskuddene som finnes i de rikere områdene har de ikke mulighet for å komme opp på nivå med de best stilte områdene i overskuelig framtid. Om disse regionale forskjellene bare får utvikle seg, så vil det legge grunnen for motsigelser som reaksjonen kan utnytte. Det er nødvendig å utvikle disse områdene kraftig og det kan bare gjøres gjennom at det overføres store ressurser til dem. De må skapes gjennom industriproduksjon og mekanisert jordbruk.

Utbyggingen av tungindustrien er en strategisk nødvendighet for å sikre proletariatets diktatur. Her fra et stålverk i Peking.

Erstatte småproduksjon med storproduksjon

— Proletariatet må utvikle industriproduksjonen for å rasere grunnlaget for småborgerlig småproduksjon og redusere mulighetene for all slags tuskhandel og utbredt svartebørs. Når det ikke finnes noen stor nasjonal industriell skoproduksjon finnes det et grunnlag for at mange små skomakere lager sko. Småborgere kan tilmed slå seg opp til å bli middelstore kapitalister (enten det er lov eller ikke) ved å opprette private middelstore skofabrikker. Gjennom å handle med andre småborgere og borgere og selge til forbrukerne utvider de det private markedet. Mangel på sko legger også grunnlaget for spekulasjon og svartebørs. Storindustriell skoproduksjon underminerer grunnlaget for småborgerlig produksjon og alt borgerlig rask i fabriksjon og handel. Det styrker proletariatets stilling i økonomien og reduserer borgerkapets muligheter.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Om å utvikle produksjonen for å løse motsigelsen mellom basis og overbygning

— *Allment kan vi si at proletariatet må utvikle industrien for å løse motsigelsen mellom produktivkrefter og produksjonsforhold, mellom basis og overbygning under sosialismen.* Særs viktig er det i et land som Kina, som ennå ikke har utvikla fullt ferdige sosialistiske produktivkrefter. Stalin har skrevet om akkurat dette tilfellet:

«Spørsmålet er da: hva skal proletariatet og dets parti gjøre hvis det i det ene eller andre land, deriblant også i vårt land, foreligger gunstige vilkår for at proletariatet kan ta makten og styrte kapitalismen, hvis kapitalismen i industrien har konsentrert produksjonsmidlene i den grad at en kan ekspropriere dem og overføre dem i samfunnets eie, mens derimot jordbruket, trass i kapitalismens vekst, ennå er så oppstykket mellom tallrike små og mellomstore selveierprodusenter at det ikke kan bli spørsmål om å ekspropriere disse produsentene?

Engels' formulering gir ikke noe svar på dette spørsmålet. Den skal for øvrig heller ikke svare på dette spørsmålet, da den er ut-sprunget av et annet spørsmål — nemlig spørsmålet om hvordan det skal gå med vareproduksjonen etter at alle produksjonsmidler er overtatt av samfunnet.

Hva skal en altså gjøre dersom ikke alle midler, men bare en del av produksjonsmidlene er blitt samfunnsmessige, mens vilkårene ligger vel til rette for at proletariatet kan ta makten — bør proletariatet da ta makten, og må en avskaffe vareproduksjonen straks etter dette?

En kan selvsagt ikke kalle det noe svar når noen bedrøvelige marxister hevder at under disse omstendigheter burde en gi avkall på å ta makten og i stedet vente til kapitalismen rekker å ruinere millioner små og mellomstore produsenter, forvandle dem til landarbeidere og konsentrere produksjonsmidlene i jordbruket, at det først etter dette kan bli aktuelt med proletariatets maktover-

tagelse og samfunnets overtagelse av alle produksjonsmidler. Det er begripelig at marxister ikke kan gå med på en slik «utveg» dersom de ikke ønsker å skjemme seg fullstendig ut.

En kan heller ikke regne det for noe svar når andre bedrøvelige marxister mener at en likevel bør ta makten og gå til ekspropriering av de små og mellomstore produsentene på landsbygda og gjøre deres produksjonsmidler til samfunnseie. Marxister kan heller ikke slå inn på denne meningsløse og forbryterske veien, for en slik framgangsmåte ville ødelegge enhver mulighet for at den proletariske revolusjon kunne seire, og for lange tider kaste bøndene over i proletariatets fienders leir.

Svaret på dette spørsmålet har Lenin gitt i sine arbeider om «naturalskatten» og i sin berømte «kooperasjonsplan».

Lenins svar går i korthet ut på følgende:

a) en må ikke la noen gunstige vilkår for maktovertagelse gå fra seg, proletariatet må ta makten uten å vente til det øyeblikk da kapitalismen har klart å ruinere den millionsterke befolkning av små og mellomstore individuelle produsenter.

b) en må ekspropriere produksjonsmidlene i industrien og gjøre dem til hele folkets eiendom.

c) når det gjelder de små og mellomstore individuelle produsenter, må de gradvis sluttes sammen i produksjonskooperativer, dvs. store landbruksbedrifter, kollektivbruk.

d) en må utvikle industrien på alle måter og underbygge kollektivbrukene med en moderne teknisk basis for storproduksjon, i det man så langt fra å ekspropriere dem, tvert om forsyner dem bedre og bedre med førsteklasses traktorer og andre maskiner.

e) av hensyn til det økonomiske samarbeidet («smytsjka'en») mellom by og land, industri og jordbruk, må en for en viss tid opprettholde vareproduksjonen (varebytte gjennom kjøp og salg), som den eneste form for økonomiske forbindelser med byen som er akseptabel for bøndene, og for fullt utvikle sovjethandelen, så vel den statlige som

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

kooperativenes og kollektivbrukenes, samtidig som alle kapitalister fortrenses fra vareomsetningen.

Vår sosialistiske oppbyggings historie viser at denne utviklingsveien som Lenin har trukket opp, har vært fullstendig riktig.»

Stalin: «Sosialismens økonomiske problemer» Oktober forlag s. 65.

Motsigelsen mellom overbygning, produksjonsforhold og produktivkrefter i Kina etter revolusjonen

I Kina etter revolusjonen var det en motsigelse mellom *statsmaktas sosialistiske karakter* på den ene sida og de *småborgerlige* og *kapitalistiske eiendomsforholda* som dominerte økonomien på den andre sida. Denne motsigelsen måtte løses. Liu Shao-chi ville la de kapitalistiske tendensene i økonomien få utvikle seg fritt, la rikbønder kjøpe land, la kapitalistenes kapital vokse uten at staten tok kontrollen osv. Kamerat Mao Tsetung slo fast at dette ville føre til kapitalisme. Motsigelsen mellom eiendomsforholda og statsmaktas form ville før eller seinere bli løst gjennom at statsmakta blei omdanna i økonomiens bilde: Borgerskapet ville ta makta. Mao avviste Lius linje og satte isteden på å utvikle den sosialistiske eiendommen: han løste motsigelsen gjennom å opprette folkekommunene. Statsmakta omforma eiendommen, ikke omvendt.

Men i dagens Kina finnes fortsatt en skarp motsigelse mellom at statsmakta og eiendomsforholda er høyt utvikla, sosialistiske, mens produksjonen på den andre sida ennå er lite utvikla, ikke dominert av samfunnsmessige produktivkrefter. Så lenge det er sånn, finnes det i det et stort grunnlag for å bryte ned de sosialistiske eiendomsformene til fordel for småborgerlig og kapitalistisk eiendom. Det er vanskelig å bryte ut av en sterk, mekanisert statsfarm. Men i en fattig folkekommune uten mekaniske hjelpemidler

kan borgerlige elementer håpe på å bryte ut med den beste jorda, arbeide på den sjøl og sikre seg et overskudd for å slå seg opp til å bli rike utbyttere. *I Kina er det en skarp motsigelse mellom utvikla sosialistiske produksjonsforhold og relativt lite utvikla ikke-samfunnsmessige produktivkrefter. Den kan bare løses til fordel for sosialismen gjennom at industrien utvikles og jordbruket blir industrialisert.*

Produksjonsøkning betyr sjølstendighet

— Kina trenger også å øke industriproduksjonen for å styrke landets sjølstendighet i forhold til den imperialistiske omverdenen. Kina trenger noen varer, kunnskaper osv. som Kina ikke sjøl klarer å framstille i dag. Så sant dette gjelder saker som framstilles bare av de mest utvikla imperialistiske landa, så gir det også disse landa et potensielt pressmiddel mot Kina. Sjøl om Kina ikke bøyer seg for press så kan disse utenlandske maktene, når de vil, sabotere Kinas utvikling på enkelte områder. Kina må styrke industriproduksjonen *både* for å skape et større overskudd til forskning og andre innenlands investeringer som gjør landet mer uavhengig, og for å øke utenriks-handelen sånn at Kina kan *kjøpe* nødvendig utenlandsk teknologi, maskineri osv. sånn at Kina kan bli mer sjølstendig.

Produksjon og forsvar

— Kina trenger å øke industri- og jordbruksproduksjonen for å skape et sterkt forsvar mot imperialistiske angrep. Et sånt forsvar trenger et overskudd som kan finansiere ikke-produktiv militær virksomhet, og det trenger moderne industriproduserte våpen som kanoner, raketter, fly osv. Kinas produksjonsøkninger og tekniske framganger i 50- og 60-åra la grunnlaget for den kinesiske atombomba og de kinesiske satelittene. Vi mener det er meget stor sannsynlighet for at sosial-imperialistene hadde slått til mot Kina — f.eks. i 1969 — om ikke

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Styrking av forsvaret og produksjon av avanserte våpen er tvingende nødvendig om Kina skal kunne forsvare proletariatets diktatur mot imperialismen. Også dette området ble sabotert av «firerbanden».

Kina hadde hatt atomvåpen og raketter. Skal proletariatets diktatur bestå i Kina må det ha et sterkt ytre forsvar.

Vi kan sjølsagt føye til at økt produksjon i Kina betyr at Kina kan gi mer støtte til verdensrevolusjonen *utafor* Kina: mer støtte til frigjøringsbevegelser, til sjølstendige land som gjør motstand mot imperialismen osv. Det viktigste her er å vise at utvikling av produksjonen er en sak som er helt nødvendig for proletariatet i klassekampen i Kina, og at det er umulig å konsolidere sosialismen og sikre proletariatets diktatur uten å samtidig kjempe for å utvikle produksjonen.

Utviklinga av produktivkreftene og overgangen fra sosialismen til kommunismen

Men alt er ikke sagt med det. For marxistene er sosialismen ikke noe mål i seg sjøl. Under sosialismen finnes fortsatt forskjellige klasser. Marxistene har som mål å

utvikle sosialismen videre til kommunismen, til et samfunn der det ikke lengre finnes klasseskiller men bare arbeidende mennesker.

Dette kan bare skje gjennom at samfunnet i en lang historisk periode omformes gjennom klassekamp. I denne klassekampen må borgerskapet og alle objektive og subjektive forutsetninger for å skape et nytt borgerskap skritt for skritt bli tilintetgjort. Og ifølge marxismen er ikke det mulig annet enn i samband med en veldig utvikling av den samfunnsmessige produksjonen.

Storproduksjon og ideologi

— Det er nødvendig å føre kamp mot småborgerlig og borgerlig egoistisk *tenkning*. En del av kampen mot sånn ideologi er sjølsagt å *kritisere* den og få de arbeidende massene til å få en virkelig grundig forståelse for hvorfor sånn tenkning er reaksjonær. Men *kritikk* aleine kan aldri

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

utrydde sånn tenkning så lenge det finnes *småborgerlig eiendom og produksjon*. «Bevissthet følger etter væren» (Marx). Så lenge det finnes en million individuelle småborgerlige skoprodusenter så vil de også uunngåelig utvikle småborgerlig tenkning, sjøl om du kritiserer det hvert sekund i døgnnet. Kritikkk kan i høyden *kontrollere* dette problemet, men *løse* det kan du først ved å *både* kritisere tenkninga og erstatte småprodusentene med en stor skofabrikk. *For å utrydde småborgerlig ideologi er det nødvendig å utrydde småborgerlig produksjon, altså å utvikle storindustriell produksjon.*

— En lignende argumentasjon kan vi bruke når det gjelder småborgerlig og borgerlig *eiendom* (og kollektiveiendom), som, dersom den utvikler seg fritt i forhold til den sosialistiske eiendommen ellers, også kan komme i motsetning til den og skape grunnlag for kapitalisme (mer om det seinere). Styrker disse eiendomsformene seg, skaper de nye småborgere og borgere.

«For småproduksjon er dessverre ennå svært utbredt i verden, og småproduksjon *frambringer* kapitalisme og borgerskapet ustanselig, daglig, hver time, spontant og i massemålestokk. Av alle disse årsakene er proletariatets diktatur uunnværlig.» (Lenin)

Men hva utrydder grunnlaget for småborgerlig og borgerlig privateiendom? Sosialistisk storproduksjon som gjør det umulig for mindre borgerlig produksjon å konkurrere, sjøl illegalt.

Produksjonen og motsigelsen by/land

— For å legge grunnlaget for kommunismen er det nødvendig å løse *motsigelsen mellom by og land*. Hvordan? Ved å spre industrien utover hele landet, mekanisere jordbruket, lage nye former som forener jordbruks- og industriproduksjon. Det kinesiske oljedistriktet *Taching* er et viktig skritt på

veien når det gjelder å løse motsigelsen mellom by og land: *Taching* er ikke en vanlig by, men en blanding av industri og jordbruk. Men forutsetninga for å utvikle sånne former er sjølsagt ei kraftig utviding av industriproduksjonen.

Produksjon og åndsarbeid — kroppsarbeid

— Det er nødvendig å løse motsigelsen mellom *åndsarbeid og kroppsarbeid*. Kommunismen må oppheve det skarpe skillet mellom intellektuell og proletar, og forene åndsarbeid og kroppsarbeid i arbeidende mennesker som samtidig er arbeider og forsker, bonde og kunstner, sjauer og administrator. Så lenge skillet mellom åndsarbeid og kroppsarbeid finnes, finnes også muligheten for at nye borgerlige elementer kan bli født av det.

Men i sosialistiske samfunn i dag er skillet åndsarbeid — kroppsarbeid helt nødvendig. Det er umulig å bare vifte med tryllestaven for å avskaffe heltidsintellektuelle, for sosialismen *trenger* vitenskapsmenn, heltidsorganisatorer osv. til å ta seg av helt nødvendige arbeidsoppgaver. Forutsetningene for å viske ut det skarpe skillet åndsarbeid — kroppsarbeid kan bare skapes gradvis. Hvordan? En metode er at åndsarbeiderne i stadig større grad deltar i industri- og jordbruksproduksjon. Men det er også nødvendig at arbeiderne og bøndene i stadig større grad driver med intellektuelt arbeid, forskning, administrasjon, kunst og undervisning. Sånn kan den intellektuelle gradvis bli arbeider og arbeideren intellektuell og de to forener seg.

Men forutsetninga for at det store flertallet av de arbeidende massene skal drive stadig mer intellektuelt arbeid er at de får virkelige *muligheter* til det. De trenger stadig mer *utdannelse* for å lære å beherske vitenskapelig, administrativ og kulturell *kunnskap* like godt som den reine intelligent-siaen. De trenger stadig mer *tid* for å kunne utdanne seg, for å kunne drive med intellektuelt arbeid ved siden av produksjonen, ad-

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

ministre, undervise osv. Men dette krever svære samfunnsmessige *overskudd* til utdannelse, til fritid osv. Så lenge disse overskuddene ikke finnes må sosialismen fortsette å opprettholde arbeidsdelinga mellom kroppsarbeidere og åndsarbeidere for å sikre at det intellektuelle arbeidet samfunnet trenger blir gjort.

Altså må vi slå fast, at for å løse motsetningen åndsarbeid—kroppsarbeid og for å gi de arbeidende massene mulighet til å beherske de intellektuelle kunnskapene som i dag er monoopolet til intelligentsiaen, trengs det svære samfunnsmessige overskudd som bare kan skapes gjennom en svær utvikling av produksjonen — industriproduksjon og mekanisert jordbruksproduksjon.

Produksjon og borgerlig rett

— Under sosialismen finnes det fortsatt *borgerlig rett*. Kommunismen kan bare oppstå når all borgerlig rett er avskaffa. Men dette kan heller ikke skje i ett slag. Som Lenin pekte på, så er borgerlig rettigheter rester av det gamle, kapitalistiske samfunnet som fortsatt finnes under sosialismen *fordi de fortsatt i ei tid framover er nødvendige også under sosialismen*.

Ta f.eks. det at det fortsatt finnes privat eiendom til noen (små) produksjonsmidler og privat handel. (I prinsippet kan vi føye til: og kollektiv eiendom og kollektiv handel). Dette er en form for borgerlig rett. Men vi har sett at denne formen for borgerlig rett bare kan avskaffes når produktivkreftene er utvikla sånn at privat småeiendom (og seinere: kollektiveiendom) helt kan avskaffes av storproduksjon og sosialistisk statseiendom.

Ta skillet åndsarbeid/kroppsarbeid. For intellektuelle fører dette skillet til noen privilegier i forhold til arbeiderne og bøndene og det er en form for borgerlig rett. Disse privilegiene må sjølsagt ikke få utvikle seg og svulme opp over alle grenser sånn som det skjedde i Sovjetunionen, der forfattere,

vitenskapsmenn osv. kunne bli millionærer og leve som rike borgere i vest. De må kontrolleres og reduseres. Men sosialismen trenger åndsarbeid, og så lenge åndsarbeid i hovedsak er monoopolet til intelligentsiaen må arbeiderne og bøndene sikre seg dens støtte bl.a. ved å tillate den noen fordeler. Den borgerlige retten som henger sammen med skillet åndsarbeid/kroppsarbeid kan bare avskaffes gjennom å avskaffe dette skillet, og det kan — som vi har sett — bare skje på grunnlag av sosialistisk storproduksjon.

Arbeid og fordeling

Eller ta den borgerlige retten som ligger som grunnlag for det sosialistiske prinsippet for fordeling: arbeid etter evne, få etter arbeid. Marxismen lærer oss at under kommunismen må dette avløses av det kommunistiske prinsippet for fordeling: *arbeid etter evne, få etter behov*. Men dette prinsippet for fordeling kan heller ikke innføres i et slag.

Arbeid etter evne, få etter arbeid, betyr at like mengder arbeid byttes mot hverandre. I de første fasene av sosialismen er dette fortsatt den eneste mulige formen for fordeling. Det er nødvendig for å tvinge medlemmene av utbytterklassene som er blitt styrta til å arbeide: «den som ikke arbeider skal heller ikke ete». Det er også nødvendig for å opprettholde den sosialistiske arbeidsdisiplinen i det arbeidende folket sjøl.

Men som Marx og Engels pekte på, betyr det at like mengder arbeid byttes mot hverandre, at det finnes et grunnlag for klassemessig ulikhet. Mennesker med ulike behov lønnes likt, og det betyr at noen blir rikere, andre fattigere. Det betyr at en del av det som blir produsert tar form av *varer*. Og sjølsagt at det finnes et *marked* — der de som arbeider kjøper varer for konsumering, og der småprodusenter og kooperativer handler med staten, hverandre og forbrukerne. Eksistensen av vareproduksjon og et indre marked betyr mulighet for utvikling

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

Fra et varemarked i Tafeng, Kiangsu-provinsen.

av privat kapital, sjøl om lovene forbyr det. Fordeling etter arbeid betyr altså at en svært viktig del av det borgerlige systemet overlever under sosialismen og det kan være en kime til å gjenskape kapitalismen. Likevel kan ikke sosialismen i den første tida unnvære denne formen for fordeling.

Åssen skal denne motsigelsen løses? Det kan også bare skje på grunnlag av ei gradvis utviding av den samfunnsmessige produksjonen. Ved at det utvikles samfunnsmessige produksjonsmidler blir grunnlaget lagt for at alle produksjonsmidler blir samfunnsmessig statseidendom. På den måten kan varemarkedet bli innskrenka. Ved at det produseres stadig mer av det menneskene trenger for å opprettholde livet, blir det mulig å slutte å fordele livsfornödenhetene som varer. Samfunnet kan erstatte bytte av like mengder materialisert arbeid med fordeling av bruksverdier etter behov. Det vil ikke lengre finnes varer som har bytteverdi, sånn som under kapitalismen — og sosialismen — og det kan heller ikke lengre finnes privat

kapital. Det blir slutt på den borgerlige retten i fordelinga.

Men dette krever altså — en veldig utvikling av den samfunnsmessige produksjonen. Derfor sa Marx at kommunismen krever «at alle kildene til fellesskapets rikdom flyter mer rikelig». Her er sammenhengen dette står i:

«Disse misforhold er imidlertid uunn-gåelige i den første fasen av det kommunistiske samfunn slik det er når det nettopp har utgått av det kapitalistiske samfunn etter langvarige fødselsveer. Retten kan aldri være høyere enn samfunnets økonomiske struktur og dets kulturutvikling som er betinget av denne.

I en høyere fase av det kommunistiske samfunn, etter at individenes slavebundne underordning under arbeidsdelingen og dermed også motsetningen mellom åndsarbeid og kroppsarbeid er forsvunnet, etter at arbeidet ikke bare er et middel til livets opphold, men selv er

blitt det fremste livsbehov, etter at også produktivkreftene har vokst samtidig med individenes allsidige utvikling og alle kildene til fellesskapets rikdom flyter mer rikelig — først da kan den snevre borgerlige retts horisont helt overskrides og samfunnet skrive på sine faner: Fra enhver etter hans evne, til enhver etter hans behov!»

Marx «Kritikk av Gothaprogrammet»

Lenin kommenterer dette utsagnet til Marx i «*Staten og revolusjonen*»:

«Det økonomiske grunnlag for statens fullstendige bortdøen er et så høyt trinn i utviklingen av kommunismen at motsetningen mellom kropps- og åndsarbeid forsvinner, hvor følgerig en av de viktigste kilder til den nåværende *sosiale* ulikhet forsvinner — dertil en kilde som umulig kan fjernes øyeblikkelig bare ved forvandling av produksjonsmidlene til samfunnseiendom, bare ved å ekspropriere kapitalistene.

Denne ekspropriasjonen vil skape *muligheten* for en enorm utvikling av produktivkreftene. Og når vi ser i hvilken utrolig grad kapitalismen *alt nå* sinker denne utviklingen, når vi ser hvor store framskritt som kunne oppnås på grunnlag av det nivå i teknikken som alt er nådd, så har vi rett til med den dypeste overbevisning å si at ekspropriasjonen av kapitalistene uunngåelig vil føre til en gigantisk utvikling av produktivkreftene i det menneskelige samfunn. Men hvor fort denne utviklingen vil gå, hvor snart den vil nå det punkt hvor den bryter med arbeidsdelingen, opphever motsetningen mellom ånds- og kroppsarbeid og forvandler arbeidet til det «første livsbehov» — det vet vi ikke og *kan vi ikke vite.*»

Uten produksjonsøkning aldri kommunisme

La oss til slutt gjenta at *bare* utviklingen av den samfunnsmessige produksjonen aldri

i seg sjøl kan skape det kommunistiske samfunnet. Det marxistiske synet er ikke at produksjonsøkning kan *erstatte* klassekampen, ikke at «bare vi produserer svære berg med brød, smør, jernskruer, transistorer osv. så faller klasseskillene». Produksjonsøkning er et *middel*, skaper nødvendige *redskaper* for en fullstendig forvandling av menneskesamfunnet. Men redskap er daue ting, og det er menneskene som *braker* dem som forandrer historia. En hammer uten en snekker kan aldri slå inn en spiker, en pensel uten en maler kan aldri male et bilde, og svære maskiner uten hundrevis og tusenvis av arbeidere kan aldri skape en oljeboringsplattform.

Det er menneskene og ikke redskapene som omskaper verden, men på den andre sida er redskapene *nødvendige* for at menneskene skal omskape verden. Snekkeren uten hammer får vansker med spikeren, maleren kan ikke skape et bilde uten pensel og farger, og aldri så mange arbeidere kan aldri lage oljeboringsplattformer med bare nevene. Den arbeidende menneskeheten kan heller ikke omskape verden uten å utvikle svære samfunnsmessige produksjonsmidler og øke den samfunnsmessige produksjonen. Disse tingene omskaper ikke verden «automatisk og av seg sjøl», men *i henda på verdensproletariatet er de helt nødvendige redskaper i klassekampen for å skape kommunismen.*

Vil proletariatet utrydde grunnlaget for borgerlig ideologi og borgerlig eiendom — løse motsigelsene mellom by/land og åndsarbeid/kroppsarbeid — avskaffe borgerlig rett og vareproduksjonen og innføre fordeling av bruksverdi etter behov — så er det *blant annet* helt nødvendig å gjennomføre en *veldig* utviding av den samfunnsmessige produksjonen. Det lærer marxismen oss om den betydninga utviklinga av produktivkreftene har for overgangen fra sosialismen til kommunismen.

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

**Om den sosialistiske statsplanen
som et uttrykk for
proletariatets interesse i økonomien**

Sosialistiske stater utvikler produktivkraftene og øker produksjonen i samsvar med en helhetlig plan. Vi skal se litt på hvilken betydning denne planen har for klassekampen under sosialismen.

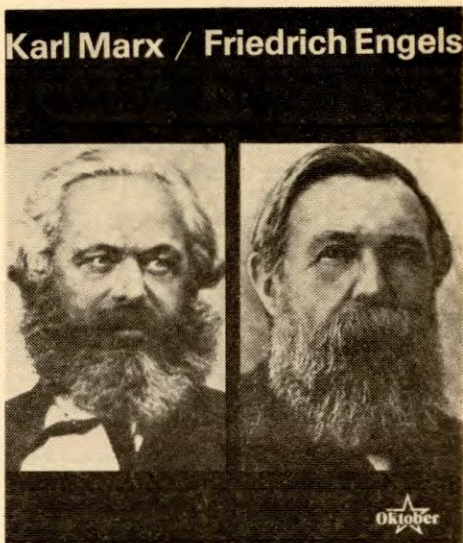
En av hensiktene med planen er sjølsagt å sørge for at de forskjellige delene av økonomien arbeider sammen best mulig. Skal det produseres skip, så må det også komme fram tilstrekkelig stål, det må finnes nok arbeidskraft osv. Det hjelper ikke om privateiendom blir gjort om til sosialistisk statseiendom, dersom ikke de forskjellige delene av den statlige økonomien samordnes. Om denne samordninga har feil eller helt mangler, så vil det uunngåelig føre til tap og etter hvert til stadig større kriser. En av den sosialistiske statsplanens oppgaver er å avskaffe den anarkistiske utviklinga av produksjonen som hersker under kapitalismen, der produksjonen uavhengig bestemmes av forskjellige grupper av kapitalister.

Statsplanen er også et middel for å *bekjempe spontan utvikling i retning av å gjenreise kapitalismen*, for å *undertrykke borgerskapet* og for å *utvikle det sosialistiske samfunnet i retning kommunismen*.

Før Oktoberrevolusjonen seira var det en utbredt feilaktig ide hos mange sosialister at så snart sosialismen var oppretta i et land, så ville utviklinga konsolidere det sosialistiske økonomiske systemet *spontan* og «av seg sjøl». Sånn som kapitalismen etter noen århundrers kamper trengte ut de føydale restene i økonomien i England, Tyskland og Frankrike gjennom virksomheten til millioner av små og store kapitalister som underminerte all føydal økonomi, sånn truede også noen sosialister at utviklinga av en sosialistisk økonomisk sektor av seg sjøl ville underminere alle rester av kapitalistisk økonomi. (Denne ideen er i vår tid gjenreist bl.a. av de moderne revisjonistene, og vi skal komme tilbake til det seinere.)

**Marx og Engels laga
en økonomisk plan i 1848**

Marx og Engels hadde aldri denne feilaktige ideen. Alt i «Det kommunistiske manifest» viste de klart at de forsto at det sosialistiske samfunnet er en overgangsform mellom kapitalismen og kommunismen, at denne overgangsformen er ustabil og bare kan utvikles videre gjennom bevisst planmessige tiltak:

Det kommunistiske manifest

«Proletariatet vil nytte sitt politiske herredømme til litt etter litt å rive all kapital fra borgerskapet og sentralisere alle produksjonsinstrumenter i statens hender, dvs. i hendene på proletariatet som er organisert som herskende klasse, og så raskt som mulig øke mengden av produktivkraftene.

Dette kan sjølsagt i begynnelsen bare skje ved hjelp av despotiske inngrep i eiendomsretten og de borgerlige produksjonsforholdene, altså ved forholdsregler som synes å være økonomisk utilstrekkelige og uvarige, men som i bevegelsens forløp går ut

over seg sjøl og er uunngåelige som mid-
del til omveltning av hele produksjons-
måten.

Disse forholdsreglene vil sjølsagt
være ulike i de ulike land.

For de mest framskredne land vil
imidertid følgende kunne nyttes nokså
allment:

1. Ekspropriasjon av grunneiendommen
og bruk av grunnrenta til statsutgifter.
2. Sterk progressiv beskatning.
3. Avskaffing av arveretten.
4. Konfiskering av alle emigranternes og
opprørernes eiendom.
5. Sentralisering av kreditten i statens
hender gjennom en nasjonalbank med
statskapital og absolutt monopol.
6. Sentralisering av transportvesenet på
statens hender.
7. Øking av nasjonalfabrikkenes,
produksjonsinstrumentene, oppdyrking
og forbedring av jorda etter en felles-
plan.
8. Lik arbeidstvang for alle, oppretting
av industrielle armeer, særlig for jord-
bruket.
9. Forening av drifta i jordbruk og in-
dustri, tiltak med sikte på å overvinne
forskjellen mellom by og land.
10. Offentlig og gratis oppdragelse av
alle barn. Avskaffing av barnarbeid i
fabrikker i sin nåværende form. Sam-
menknytting av oppdragelsen med den
materielle produksjonen osv.»

*Det kommunistiske manifest,
Oktober forlag s. 38*

Plan er nødvendig for å rydde ut rester av kapitalisme i økonomien

Historia har bevist at rester av kapita-
lismen *ikke* forsvinner spontant. De kan
bare bli utrydda gjennom en langvarig, mål-
bevisst og hard kamp gjennom en hel
historisk epoke.

Vi har sett hvordan borgerskapet *ikke* blir
mer fredelig etter som det kommer i en
stadig mer trengt posisjon under

proletariatets diktatur, men tvert imot blir
stadig mer desperat og på ny og på ny setter
inn voldsomme angrep mot sosialismen. Vi
har også sett hvordan borgerlig kultur og
ideologi ikke forsvinner av seg sjøl, men
bare kan trenge tilbake skrittvis gjennom
kamp — og aldri kan forsvinne helt før
borgerskapet og dets grunnlag også for-
svinner helt. Kulturrevolusjonen i Kina og
kontrarevolusjonen i Sovjet lærte hele ver-
den det.

Det samme gjelder rester av kapitalisme i
den sosialistiske økonomien.

La oss se på noen av de spørsmåla vi
drøfta i forrige avsnitt.

Plan og motsigelse by/land

— Er det sånn at f.eks. skillet by/land
spontant og av seg sjøl forsvinner under
sosialismen? Nei. Den spontane utviklinga
vil tilmed gå i retning større byer: det bygges
ny industri, mer skoler, flere sjukehus osv.
Det vil være lettest å konsentrere dette i
byene og det kan tilmed være nødvendig å la
mange byer vokse en god del. Å minske
skillet by/land betyr å gjennomføre en *plan-*
messig utvikling av økonomien i *strid med*
denne tendensen. Nye former som Kinas
Taching oppstår ikke av seg sjøl. Det krever
langvarig og målbevisst kamp.

Plan og skillet i lønninger plan og skillet åndsarbeid/kroppsarbeid

— Hva med skillet i lønninger og skillet
åndsarbeid/kroppsarbeid? Er det sånn at de
gruppene med relativt høyere lønninger
spontant og av seg sjøl går inn for å redusere
disse lønningene? Er det sånn at alle ledende
kadre alltid i massemålestokk spontant og av
seg sjøl går inn for å delta i stadig mer
produktivt arbeid osv.? Nei, vi veit også at
sånn er det ikke. Utviklinga i det sosialistiske
Sovjetunionen er det klassiske eksemplet på
det. Tvert imot vil det finnes et spontant
press i retning av å øke lønnskiller og privi-
legier. I det sosialistiske Kina er dette spon-

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

tane presset bekjempa gjennom en målbevisst og planmessig politisk kamp over lang tid, og dette har absolutt ikke «skjedd av seg sjøl».

Plan og marked

— Hva med utviklinga av varemarkedet? På lang sikt er det nødvendig å avskaffe varemarkedet. Men på kort sikt fører det at mange problemer som fantes under kapitalismen er avskaffa til at vareproduksjonen kan øke. Massenes levestandard øker og de kjøper flere varer enn under fattigdommen under kapitalismen. Dette markedet er det nødvendig å ta hensyn til. Men det vil samtidig føre med seg at det oppstår press for å la etterspørselen på varemarkedet være den viktigste faktoren som bestemmer over produksjonen, slik som revisjonisten Liebermann gikk inn for i Sovjetunionen. Å begrense og redusere varemarkedets betydning er noe som bare kan gjøres over en lang periode, gradvis og planmessig, i strid med spontane tendenser til å la varemarkedet få stadig større betydning.

Plan og privat eiendom

— Hva med rester av kapitalisme når det gjelder privateide produksjonsmidler? Forsvinner de spontant? Historia lærer oss det motsatte. Lenin sa i den berømte uttalelsen om småeiendommen i Sovjetunionen at «småproduksjon frambringer kapitalisme og borgerskap ustanselig daglig i hver time spontant og i massemålestokk». Den *spontane* tendensen i småborgerlig jordbruk, håndverk og handel er *ikke* at småborgerlig småproduksjon forvandler seg til *sosialistisk* storproduksjon, men at konkurransen fører til at det ut av massen av småborgere vokser noen få stadig større kapitalister som utkonkurrerer de andre gjennom *kapitalistisk* stor-drift. Denne *spontane* tendensen finnes sjølsagt under sosialismen også og fører til at det av sånn småborgerlig produksjon vil gro fram *nye* store kapitalistiske virksomheter til

erstatning for dem som revolusjonen har overført til staten. Det vil si: Hvis ikke arbeiderklassen aktivt griper inn og *hindrer* sånne nye kapitalistiske storselskaper å vokse fram. Og ikke bare det. Gamle og nye borgerlige elementer vil prøve å sette i gang illegal kapitalistisk drift gjennom å smugle eller stjele statsmidler. Om de ikke blir tatt kan de opprette store illegale handels- og tilmed produksjonsselskaper. Om statlige bedrifter og kollektiveide jordbruk blir overlatt til seg sjøl, vil ledelsen også kunne bukke under for tendensen til å behandle denne sosialistiske eiendommen som sin egen eiendom. De vil ta over verdiene som skapes der og legge om drifta med sikte på å skape høyest mulig profitt som de kan slå kloa i. Sånn forvandles sosialistisk eiendom til i praksis å bli eiendom for grupper eller sjikt av byråkrater, enda stats- eller kollektiveiendommen fortsatt består — på papiret.

Historia har vist at det finnes kraftige spontane tendenser til at privat eiendomsrett til produksjonsmidler gjenoppstår og utvider seg. Sånn må det være så lenge det som produseres fordeles i samsvar med borgerlig rett: arbeid etter evne, få etter arbeid. Sånn må det være når en del av det som produseres tar form av varer som fordeles via et varemarked. Så lenge det fortsatt er sånn, vil borgerlige elementer forsøke å nytte sjansen til å produsere for markedet for å skaffe seg og øke kapital. De vil gjøre det legalt hvis det er mulig, illegalt hvis det er den eneste muligheten. Så lenge det finnes penger, vil borgerlige elementer prøve å bli kapitalister.

Den private eiendomsretten til produksjonsmidler kan bare avskaffes gjennom klassekamp og målbevisst utvikling av produksjonen. Industrien blir ikke proletariatets eiendom spontant, men gjennom at arbeiderklassen erobrer den i revolusjonen. Mange revolusjoner i tusener av år har delt opp storgods i små gårder som tilhører dem som dyrker jorda. Disse små gårdene er blitt forvandla til sosialistiske kollektivbruk og folkekommuner bare der det har vært svære politiske bevegelser under proletariatets

«FIRERBANDEN» — MARXISTER ELLER REVISJONISTER

Den private eiendomsretten til produksjonsmidlene kan bare avskaffes gjennom hard klassekamp. På tross av «firerbandens» revolusjonære fraser og tilsynelatende kamp mot «borgerlig rett», truet politikken deres arbeiderklassens herredømme, derfor er kampen mot dem et utmerket eksempel på effektiv klassekamp under sosialismen. Her fra et kritikk møte mot «banden» i Taching.

diktatur for å vinne bøndene for det, og det har overalt vært en hard og vanskelig klassekamp. De landa som har bevart proletariats diktatur og ikke degenerert til kapitalisme, har bare klart det gjennom å føre kamp både i landsmålestokk og lokalt mot store og små forsøk fra borgerskapet på å erobre eiendomsretten til produksjonsmidler. Ikke noe land har til i dag ført den kampen så langt at det går an å slå fast at borgerskapet ikke kan gjenopprette kapitalismen.

Disse motsigelsene, og en rad andre viktige motsigelser innafør økonomien, kan ikke løses uten at partiet og statsmakta følger en økonomisk plan. Dette er ikke et «reint økonomisk» spørsmål, men et spørsmål om klassekamp. Riktig løsning av planspørsmål kan føre til seier eller nederlag for proletariatets diktatur, til at sosialismen

utvikler seg videre eller degenererer til kapitalisme.

Maos viktige oppsummering av feil i den sovjetiske økonomien

I «De ti viktigste forholda» summerer Mao opp noen svært viktige erfaringer fra utviklinga av økonomien i Sovjet under sosialismen. Dette er oppsummeringer som den marxist-leninistiske verdensbevegelsen ikke har kjent til før og det gir et svært viktig tilskudd til vår forståelse for betydninga av planspørsmål.

Mao sier at ei feilaktig linje for den planmessige utviklinga av forholdet mellom tungindustri, lettindustri og jordbruk førte til store vansker for jordbruksproduksjonen og skapte alvorlige problemer for hele det sosialistiske systemet i Sovjet.

«FIRERBANDEN» – MARXISTER ELLER REVISJONISTER

«I oppbygginga av landet vårt ligger vekta på tungindustrien. Produksjonen av produksjonsmidlene må prioriteres, det er avgjort. Men det følger alldeles ikke at produksjonen av levnetsmidler, særskilt korn, kan forsømmes. Uten nok mat og andre nødvendige dagligvarer ville det bli uråd å sørge for arbeiderne fra starten av, og hva slags mening ville det være i å snakke om å utvikle tungindustrien da? Derfor må forholdet mellom tungindustri på den ene sida og lettindustri og jordbruk på den andre bli skikkelig behandla.

Vi har ikke gjort prinsipp-feil når vi har behandla dette spørsmålet. Vi har greidd det bedre enn Sovjetunionen og flere østeuropeiske land. Den lange tida som gikk før Sovjetunionen greidde å nå det høyeste nivået fra tida før Oktoberrevolusjonen i kornproduksjonen, de alvorlige problema som sprang ut av det skrikende misforholdet mellom utviklinga av tungindustri og utviklinga av lettindustri i noen østeuropeiske land — slike problem fins ikke i landet vårt. Den skeive vekta de la på tungindustrien mens jordbruk og lettindustri blei forsømt, førte til varemangel på markedet og ustø valuta. Vi på vår side legger mer vekt på jordbruk og lettindustri. Vi har holdt øye med jordbruket og utvikla det hele tida, og har langt på veg sikra forsyninga av korn og råvarer som trengs for å utvikle industrien. Tilførselen av de nødvendige dagligvarene våre er ganske god, og prisene og valutaen vår er stabil.»

Mao: «*De ti viktigste forholda*»,
Oktober forlag s. 8

Hvilken slutning må vi trekke av denne tidlige ukjente og svært viktige oppsummeringa til Mao?

At en feilaktig løsning av linjespørsmål i samband med planen var med på å svekke grunnlaget for det sosialistiske systemet i Sovjet, og dermed var den blant flere faktorer som skapte den situasjonen der det var mulig for borgerskapet å gjøre kontrarevolusjon og gjenopprette kapitalismen.

Kontrarevolusjonen i Sovjet skyldtes feil i økonomi og overbygning

Dette viser at det er utilstrekkelig å forklare kontrarevolusjonen i Sovjet bare med at det blei ført utilstrekkelig kamp mot borgerlige rester i ideologi og kultur, at det oppsto byråkratiske borgerlige sjikt i partiet, statsapparatet og ledelsen av bedriftene osv. Dette var viktige faktorer som bidro til kontrarevolusjonen, men vi må se dem i *sammenheng* med de alvorlige problemene som var skapt på grunn av motsigelsene i utviklinga av produktivkreftene som Mao har pekt på.

Vi kan også si det på en annen måte. I de vel ti åra som har gått siden den kinesiske kulturrevolusjonen starta, har det ikke vært uvanlig at marxist-leninister har hevda at «sosialismen i Sovjet kunne vært redda gjennom en kulturrevolusjon mens Stalin levde». Dette må forstås riktig. Henrik Wergeland døde av lungebetennelse i 1847. Fordi både sjukdommen og medisinen *i dag* er kjent, kan vi — i en forstand — si: «Wergeland kunne vært redda med en penicillinkur». Nå var det umulig å gi Wergeland penicillin i 1847 ettersom penicillinen ikke blei oppfunnet før om lag 90 år etterpå. Ikke bare mangla penicillinen, men mange andre medisinske oppdagelser som var forutsetninga for denne oppdagelsen mangla også. likevel vil leger kunne bli enige om at *hvis* vi går med på denne — historisk umulige — forutsetninga at Wergeland kunne fått penicillin, så ville han også blitt redda. En kulturrevolusjon før Stalin døde var sjølsagt også historisk umulig. Men marxist-leninistene har argumentert som leger som

«FIRERBANDEN» — MARXISTER
ELLER REVISJONISTER

Maos artikkel «De ti viktigste forholda» fra 1956 er en eneste dokumentasjon på at Maos linje for utvikling av produktivkreftene er identisk med den linja som ledelsen i KKP i dag fører. Dette bildet av Mao er tatt i 1957.

stiller diagnosen for dødsfall for mange hundre år sida. *I dag* er sjukdommen — utviklinga av revisjonismen i det sosialistiske samfunnet under proletariatets diktatur — kjent. *I dag* er medisinen kjent: kulturrevolusjonen. Hvis vi derfor går med på den (historisk umulige) forutsetninga at en kulturrevolusjon hadde blitt starta under Stalin, så kunne også sosialismen i Sovjet vært redda.

«De ti viktigste forholda» viser at dette

resonnementet ikke holder. En hypotetisk kulturrevolusjon under sosialismen i Sovjet ville *ikke* i seg sjøl ha vært nok til å redde sosialismen, sjøl om det ville ha hjulpet. Det måtte i tillegg *også* ha skjedd en dyptgående korrigering av linjene i den langsiktige økonomiske planlegginga for å løse motsigelsene mellom de økonomiske sektorene som Mao beskriver. Bare om *begge* disse medisinerne hadde vært brukt kan vi tenke oss at «pasienten» kunne overleve.